Cena numeru 30 gr PR

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III (VI) ŁÓDŹ, CZWARTEK 5 STYCZNIA 1950 ROKU Nr 5 (1287)

GRATIS

Lud Francji protestuje
przeciw haniebnej wojnie z Vietnamem
Okręty załadowane bronią i amunicją nie opuszczają portów francuskich
Masowe wiece i protesty przeciw zbrodniczej wojnie kolonialnej

PARYŻ (PAP). — W portach, fabrykach i zakładach pracy na terenie całej Francji wzmaga się akcja mas pracujących przeciwko wojnie z Vietnamem.

W Marsylii odbył się wielki wiec z udziałem 5 tysięcy robotników, na którym liczni mówcy podkreślali **zdecydowaną wolę solidaryzowania się z robotnikami portowymi i marynarzami w ich akcji przeciwko wojnie z Vietnamem.**

W licznych fabrykach Marsylii robotnicy przerwali pracę, by móc wziąć udział w wiecu.

Robotnicy, obsługujący dźwigi portowe w Nantes, **postanowili wstrzymać się od wyładowywania i załadowywania sprzętu wojennego, podobnie jak marynarze i robotnicy portowi w St. Nazaire.**

Robotnicy zakładów „Precision Moderne" w Vierzon-Ville wysłali do dyrekcji delegację złożoną z byłych jeńców wojennych i byłych żołnierzy francuskich z Indochin, **domagając się zaprzestania produkcji broni automatycznej i całkowitego przestawienia produkcji na cele pokojowe.**

— Prasa paryska donosi z Marsylii, **że okręt francuski „Chantilly" nie wypłynął z portu do Indochin, ponieważ załoga okrętu odmówiła wyjazdu na znak protestu przeciwko wojnie kolonialnej w Vietnamie.**

Również na terenie zakładów „Le Cubilot" i „Bonvilain" w Choisy rozpoczęła się energiczna akcja robotników przeciw produkcji broni.

W odpowiedzi na apel CGT, chrześcijańskich związków zawodowych, kolejarze na dworcu Villeneuve-Saint George **wstrzymali pracę na godzinę, protestując przeciwko wojnie z Vietnamem.**

1.600 robotników elektrowni w Genevilliers przerwało pracę na godzinę, podejmując decyzję wysłania delegacji do Zgromadzenia Narodowego, **która ma się domagać redukcji budżetu wojskowego o 200 miliardów franków i natychmiastowego zakończenia wojny z Vietnamem.**

Wzrasta dezercja
w armii angielskiej

LONDYN (PAP). — Dziennik „Daily Herald" **sygnalizuje wzrost dezercji z armii angielskiej.** Dziennik stwierdza, że w Republice Irlandzkiej **znajduje się 10.500 dezerterów z armii angielskiej, ponad 1.000 dezerterów ukrywa się** na terenie Włoch, Francji i Belgii, **liczba zaś ukrywających się w samej Anglii dezerterów wynosi około 8 tys. osób.**

Erich Koch
wydany zostanie władzom polskim

WARSZAWA (PAP). — W dniu 3 bm. nadeszła wiadomość, że brytyjski trybunał ekstradycyjny w Hamburgu ogłosił decyzję wydania władzom polskim Ericha Kocha, b. gauleitera Prus Wschodnich i szefa zarządu cywilnego okręgu Białystok.

Termin technicznego przeprowadzenia ekstradycji zbrodniarza zostanie ustalony w najbliższych dniach. Koch przebywa obecnie w więzieniu w Hamburgu.

Depesza Generalissimusa Stalina
do Prezydenta Bolesława Bieruta

WARSZAWA (PAP) — Prezydent RP Bolesław Bierut otrzymał następującą depeszę od Generalissimusa Stalina:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Pan Bolesław Bierut

Warszawa

Proszę o przyjęcie moich serdecznych podziękowań za przyjazne pozdrowienia i najlepsze życzenia z okazji dnia moich urodzin.

J. STALIN

Depesza Generalissimusa Stalina
do Premiera Cyrankiewicza

WARSZAWA (PAP) — Premier Cyrankiewicz otrzymał następującą depeszę od Generalissimusa Stalina:

Prezes Rady Ministrów
Pan Józef Cyrankiewicz

Warszawa

Proszę Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Pana osobiście o przyjęcie mego szczerego podziękowania za przyjazne życzenia z okazji dnia moich urodzin.

J. STALIN

Wielki egzamin sprawności
polskiego handlu uspołecznionego
Akcja remanentów przebiegła bez zakłóceń. — Próby spekulantów spaliły na panewce

WARSZAWA (PAP) — Na przełomie ubiegłego i bieżącego roku uspołeczniony aparat handlowy zdał wielki egzamin sprawności organizacyjnej. Po okresie wzmożonego ruchu świątecznego przyszło spisywanie remanentów, połączone z zastosowaniem nowych cenników.

W wywiadzie udzielonym redaktorowi gospodarczemu Polskiej Agencji Prasowej PAP, minister Handlu Wewnętrznego, dr Tadeusz Dietrich, ocenił przebieg akcji remanentowej oraz stwierdził, że jednocześnie przeprowadzona akcja techniczna zmiany cen została ostatecznie zakończona.

Akcja remanentowa w handlu uspołecznionym przebiegła nad wyraz pomyślnie — stwierdził min. Dietrich. — **Zadania postawione przed aparatem handlowym polegały na tym, by nie zahamować ani na chwilę sprzedaży w sieci detalicznej.** Terminy przeznaczone na spisy remanentów w hurtowniach były bardzo krótkie. Sprzedaż w tym okresie odznaczała się wielkim nasileniem. Jeśli się w dodatku uwzględni ilość ogniw handlowych i ich rozrzucenie w terenie (aż do wsi), to dochodzimy do wniosku, **że akcja remanentowa w tej skali i o takim zasięgu przeprowadzona została w Polsce po raz pierwszy, a przy tym w rekordowym wprost tempie.**

Dzięki wyjątkowej sprawności spisywania remanentów **wzmocniło się poczucie ładu w całej sieci dystrybucyjnej. Nie doszło do powtórzenia zeszłorocznych zaburzeń w normalnym funkcjonowaniu sieci detalicznej oraz położone zostały podwaliny pod szybkie i sprawne sporządzenie bilansów otwarcia. Ogniowa próba personelu handlowego wysunęła i ujawniła aktyw służby handlowej.**

Szczegółowy plan akcji przewidywał — wyjaśnił minister Handlu Wewnętrznego — iż spisanie remanentów i rozprowadzenie nowych cenników musiało się odbyć niemal w ciągu 24 godzin po to, by w dniu 2 stycznia rano cała sieć uspołeczniona gotowa była do normalnej pracy. **Osiągnięcie tego rodzaju wyników trzeba zawdzięczać prawdziwie socjalistycznemu stosunkowi do pracy personelu handlowego, którego zapał i ofiarność musi być szczególnie podkreślona, trzeba zawdzięczać pomocy aktywu partyjnego, który trudną tę akcję otoczył opieką, oraz wielkiemu wysiłkowi specjalnych pełnomocników wojewódzkich i powiatowych.**

— Wydaje się, że akcja ta posiadała także wielkie znaczenie z punktu widzenia zmiany niektórych cen?

— Jasne. Tylko pod warunkiem sprawnie i szybko przeprowadzonej akcji inwentaryzacyjnej zmiana cen mogła odbyć się bez zakłóceń w obsłudze rynku. Akcja inwentaryzacyjna w sieci detalicznej ukończona została w zasadzie 1 stycznia o godz. 18, a więc w 2 godziny po opublikowaniu uchwały Rady Ministrów. O tejże godzinie doręczono w całej Polsce nowe cenniki i przygotowano aparat do ich zastosowania. Druk, skoncentrowanie, rozwiezienie i doręczenie cenników jest osobnym świadectwem sprawności organizacyjnej aparatu.

W tej chwili wszystkie ogniwa dystrybucyjne w całym kraju stosują już od paru dni nowe cenniki. **Tym samym akcja techniczna zmiany cen została ostatecznie i definitywnie zakończona, a uchwała Rady Ministrów w całości i bez reszty wprowadzona w życie** — oświadczył min. Dietrich.

— Czy były próby zakłócenia sytuacji rynkowej w związku z akcją inwentaryzacyjną i zmianą cen?

— Były. Pochodziły one z wrogich środowisk spekulacyjnych i kapitalistycznych. Były np. próby zamykania sklepów prywatnych i zasłaniania się inwentaryzacją towarów zwłaszcza w Warszawie i Poznaniu. **Energiczna kontrakcja ze strony miejscowych władz i pełnomocników „likwidowała te próby w zarodku.**

Elementy spekulacyjne usiłowały ze swej strony wykorzystać moment dla wzmożonych zakupów w celu gry na zwyżkę, nie spodziewając się, że aparat handlu uspołecznionego potrafi doprowadzić w ciągu tak krótkiego czasu nowe cenniki do wszystkich punktów sprzedaży. Zawiedzeni w swych nadziejach ludzie ci usiłowali szerzyć bezmyślne plotki o zmianie waluty (po raz dziesiąty bodaj od roku 1945 i zawsze z jednakowym, negatywnym oczywiście skutkiem) lub inne nonsensowne i kłamliwe informacje o mających jakoby nastąpić zmianach cen mydła, bądź innych towarów.

Na plotki te aparat handlowy odpowiada wzmożoną podażą towarów, elementy zaś spekulacyjne i wrogie, które usiłują podstępnie siać zamęt na rynku, zostały odpowiednio ukrócone i sparaliżowane w działaniu.

— Z rozmów z konsumentami wynika, że społeczeństwo spotkało się z jeszcze jednym, imponującym przejawem sprawności naszego aparatu handlowego i że wzrosło w ten sposób zaufanie do sieci dystrybucyjnej. Czy nie sądzi ob. Minister, że ważnym czynnikiem w ugruntowaniu tego zaufania było sprawne zaopatrzenie w okresie przedświątecznym?

— Ocena zaopatrzenia rynku należy do konsumenta — oświadczył minister. — Z tego, co słyszymy, była ona nad wyraz pozytywna. Nigdy bowiem jeszcze po wojnie rynek nie był tak bogato i wszechstronnie zaopatrzony w okresie świąt.

Pragnę zapewnić wszystkich, że dbamy o to, by ten stan rzeczy nie uległ i nadal zmianie. Hurtownie nasze wyszły z okresu świątecznego z dostatecznymi zapasami, które są stale uzupełniane — zakończył min. Dietrich.

Imponujące sukcesy przemysłu ZSRR
Ludzie radzieccy realizują zadania
ostatniego roku powojennego planu 5-letniego

MOSKWA (PAP) — Masy pracujące Związku Radzieckiego powitały pierwsze dni 1950 roku nowymi, wspaniałymi sukcesami produkcyjnymi. Meldunki z całego kraju donoszą o masowym rozwoju współzawodnictwa pracy i olbrzymim entuzjaźmie ludzi radzieckich w pracy nad realizacją ostatniego roku powojennego planu 5-letniego.

Robotnicy bohaterskiego Leningradu powitali 1950 r. rozpoczęciem seryjnej produkcji całego szeregu nowych, skomplikowanych maszyn i agregatów. W pierwszych dniach rb. wyprodukowano tam potężny, 10-tonowy dźwig portalowy nowej konstrukcji.

W wielkich zakładach „Elektryk" rozpoczęto montowanie aparatów elektro-spawalniczych. Maszyny te czerpiąc energię elektryczną z dynama poruszanego przez motor benzynowy, znajdują szerokie zastosowanie w miejscowościach wiejskich oraz przy budowlach położonych z dala od linii elektrycznych.

W Kijowie szereg zakładów przemysłowych rozpoczęło produkcję nowych towarów.

Hutnicy Moskwy, Uralu, Dniepropietrowska, Magnitogorska itd. w pierwszych dniach nowego roku przeszli masowo do stosowania szybkościowych metod wytopu stali. W moskiewskich zakładach metalurgicznych „Sierp i Młot" znany hutnik-stachanowiec Iljin zredukował czas trwania wytopu stali.

Nowymi rekordami w przebijaniu szybów wiertniczych powitali pierwsze dni br. robotnicy przemysłu naftowego w Baku. Znany majster wiertniczy Fiodor Minasow **doprowadził ilość obrotów świdra do 518 na minutę. We wszystkich szybach naftowych w Baku wydobycie ropy naftowej w pierwszych dniach 1950 roku znacznie przekroczyło przeciętny poziom wydobycia w tym samym okresie roku ub.**

Znacznie wzrosła również produkcja w wielkich zakładach włókienniczych. W Rydze **uruchomiono w pierwszych dniach nowego roku 20.000 nowych wrzecion.**

W pierwszym dniu nowego roku **załoga wielkich zakładów budowy parowozów w Woroszyłowgradzie wyprodukowała w ciągu zmiany jeden parowóz ponad plan.**

Dalszymi postępami w mechanizacji prac górniczych powitał nowy rok radziecki przemysł węglowy.

W kopalniach wielkiego zjednoczenia węglowego „Krasnogwardiejsk-Ugoł" w Zagłębiu Donieckim **uruchomiono nowe kombajny węglowe.** W kopalniach w Czistiakowie **zainstalowano nowoskonstruowane strugi węglowe, a w kopalni śnieżniańskiej uruchomiony został dla użytku górników tramwaj podziemny.**

Z cenną inicjatywą wystąpiła załoga zakładów moskiewskich „Kauczuk", składając ponad 30 propozycji racjonalizatorskich. W oddziale hydraulicznym zainstalowano automatyczne aparaty kontrolne, dzięki którym przez skontrolowanie całego cyklu produkcji bez przerwy w pracy, wzrosła znacznie wydajność. Całość propozycji racjonalizatorskich przyczyni się w zakładach „Kauczuk" do wzrostu wydajności pracy o 70 procent.

Wyrok w procesie rzeszowskim

Trzej księża i wspólnicy — członkowie bandy „Mewa"
skazani na kary więzienia

RZESZÓW (PAP) — W dniu 4 bm. przed Rejonowym Sądem Wojskowym w Rzeszowie zapadł wyrok w sprawie księży i ich pomocników, oskarżonych o ścisłą współpracę z NSZ-owską bandą „Mewa".

Na mocy wyroku oskarżony ksiądz Lorenc Wojciech skazany został na łączną karę 12 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 4 oraz przepadek całego mienia na rzecz skarbu państwa.

Ks. Kułakowi Stanisławowi Sąd wymierzył karę 7 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 3 oraz orzekł przepadek całego mienia na rzecz skarbu państwa.

Ks. Zub Stanisław skazany został na karę 10 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 4 oraz przepadek całego mienia na rzecz skarbu państwa.

Kościelny Jakubiec Franciszek skazany został na karę 5 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 3 oraz przepadek całego mienia na rzecz skarbu państwa.

Stanisławowi Tytule Sąd wymierzył karę 2 lat i 9 miesięcy więzienia oraz orzekł utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 2 przy przepadku całego mienia na rzecz skarbu państwa.

W stosunku do Niemca Stanisława, grabarza, Sąd wymierzył, po darowaniu orzeczonej kary więzienia na mocy amnestii, jako karę łączną utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 2 oraz przepadek całego mienia na rzecz skarbu państwa.

W uzasadnieniu wyroku m. in. podkreślono, iż działalność wyróżniającej się szczególnym okrucieństwem bandy Totha Jana, wchodzącej w skład NSZ i występującej pod pseudonimem „Mewa" wyrażała się licznymi morderstwami o podłożu politycznym i narodowościowo-rasowym, rabunkami mienia publicznego i zamachami na jednostki organów bezpieczeństwa i Wojska Polskiego.

Z tą właśnie bandą współpracowali skazani księża: Lorenc, Zub i Kulak, którzy wciągnęli do tej działalności swych podwładnych z grona służby kościelnej, kościelnego Jakubca i grabarza Niemca.

Wszyscy skazani znali dokładnie cele i założenia bandy „Mewa" i działalnością swoją przyczynili się do realizowania jej planów, ułatwiając w konsekwencji walkę tej bandy z ustrojem demokracji ludowej.

W świetle tych ustaleń uznać należy, iż działanie skazanych księży Lorenca, Zuba i Kułaka **jest wyrazem ich solidarności i ścisłej współpracy z bandą „Mewa", jest zamachem na jedność mas ludowych, stanowiącą siłę ustroju demokracji ludowej. Jest ona ponadto realizacją wrogiej Ludowej Polsce polityki watykańskiej, dla której nadużywali oni religii i godności kapłańskich i miejsc kultu religijnego — wbrew interesom własnego narodu i państwa.**

W imię tego popierali oni przestępcze elementy podziemia, ułatwiali magazynowanie broni, aby przygotować sobie bazę dla dalszej, wrogiej Polsce Ludowej działalności.

Niecne machinacje
„sądu" amerykańskiego

NOWY JORK. — Sąd Najwyższy USA odrzucił wniosek obrońców 11 przywódców Partii Komunistycznej Stanów Zjednoczonych w sprawie przedłużenia do dnia 15 sierpnia terminu złożenia dokumentów, uzasadniających skargę apelacyjną.

Sąd wyznaczył ostateczny termin złożenia tych dokumentów na dzień 1 maja b. r. Rozprawa apelacyjna odbędzie się między 5 a 12 czerwca bieżącego roku.

Tito wzmaga
kolonialny terror w jugosłowiańskiej Macedonii

SOFIA (PAP) — Pismo „Pirinsko Dieło" zwraca uwagę na znaczny wzrost terroru titowskiego w Macedonii jugosłowiańskiej. Ostatnio gestapowcy titowscy aresztowali szereg działaczy antyfaszystowskich, wśród nich słynnego partyzanta macedońskiego — Sokołowa, naczelnego dyrektora ubezpieczeń społecznych w Skoplje — Łazowa, b. więźnia politycznego, a ostatnio jednego z wyższych urzędników ministerstwa przemysłu w Skoplje — Arsowa oraz innych.

„Pirinsko Dieło" stwierdza, iż z terrorem titowskim mógłby walczyć **„o palmę pierwszeństwa" jedynie terror hitlerowski. Reżim Tito, który formalnie proklamował istnienie w ramach federacji jugosłowiańskiej t. zw. „Republiki Macedońskiej" w rzeczywistości stosuje wobec narodu macedońskiego wielkoserbską, szowinistyczną politykę kolonialną, której jednym z przejawów jest wzmagająca się fala terroru.**

KOMUNIKAT

Wydział Propagandy Kultury i Oświaty KŁ PZPR zawiadamia, że konferencja teoretyczna na temat „Nauka marksizmu-leninizmu o państwie" wyznaczona na dzień 6.I. 1950 r. godz. 10, zostaje przełożona na dzień 13.I. 1950 r. godz. 10.

Porządek dzienny konferencji oraz miejsce konferencji pozostają bez zmian.

Wszyscy zaproszeni towarzysze obowiązani są do punktualnego przybycia w wyznaczonym nowym terminie.

Komitet Łódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Komunikat

W dniu dzisiejszym w lokalu Ośrodka Szkolenia Partyjnego o godz. 18 odbędzie się posiedzenie kierowników politycznych grup samokształceniowych oraz odpowiedzialnych za samokształcenie z ramienia komisji szkoleniowych przy KD z następującym porządkiem dziennym:

1. **Sprawy organizacyjne.**
2. **Zagadnienia metodyczne.**
3. **Referat n. t. „Walka Lenina i Stalina o ideologiczne podstawy partii nowego typu".**

OŚRODEK SZKOLENIA PARTYJNEGO przy KŁ PZPR.

Ilia Erenburg

PÓŁ WIEKU

Jak przez mgłę przypominam sobie **narodziny wieku** — ogromną cyfrę „XX" na wystawach modnych sklepów, rozważania dorosłych na temat „historycznej daty", poprzebieranych w cudaczne stroje „kolędowników", toasty noworoczne.

Skamieniałe, pokryte szronem stały konie dorożkarskie; w przegrzanych pokojach domów Zamoskworeczja chrapały kupcowe; w koszarach fabrycznych, wśród smrodliwych oparów i dymu ciężkim snem spali robotnicy. Hulaki wielkomiejskie, wielcy kupcy zbożowi, rotmistrze żandarmerii i adwokaci, siwowłosi fabrykanci i eleganccy synkowie burżuazji śpieszyli do „Jaru" lub do „Strzałki", aby oblać początek wieku. W piwiarniach przy Dużej i Małej Bronnej studenci pili piwo, przekrzykiwali się aż do ochrypnięcia w zawiętych dysputach i śpiewali „Z dalekiego, dalekiego kraju". Samotna studentka całą noc, aż do świtu czytała książkę Czernyszewskiego.

Z dala od Moskwy, we wsi syberyjskiej Szuszenskoje, Włodzimierz Lenin spędził bezsenną noc: opracowywał plan pierwszej gazety robotniczej „Iskra"; być może powtarzał przy tym w myśli: „Z iskry rozgorzeje płomień..."

Rosja milczała. Jedynie nieliczni domyślali się, jakie uczucia ukryte są w jej sercu.

Na dźwięk słowa „Rosja" zachodnio-europejski bourgeois uśmiechał się. Wprowadzały go w pewne zakłopotanie zarówno milczenie tego zagadkowego kraju, jak i jego ogromne rozmiary oraz opowiadania o jakichś tam „nihilistach".

Wiedział on, że w Rosji żyje słynny i dziwny pisarz — hrabia Tołstoj. Ale bourgeois zachodnio-europejski niezbyt interesował się literaturą, o wiele bardziej zajmowały go procenty od pożyczek i brawurowi Kozacy.

Wesoło witali nowy wiek przedstawiciele plutokracji... W luksusowych restauracjach Paryża, Londynu, Berlina i Nowego Jorku strzelały korki. Co śmielsi marzyli o innych wystrzałach: toczyły się spory o ostatnie kawałki tortu. Francja starła się z Anglią w Sudanie. Japonia połknęła Koreę. Włosi rzucali łakome spojrzenia na Abisynię. Amerykanie zagarnęli wyspy Oceanu Spokojnego.

W Anglii tematem ożywionych rozmów były walki na kontynencie afrykańskim, gdzie Burowie stawiali zacięty i desperacki opór.

Zbrojenia rosły dalej

Gentelmeni londyńscy litowali się nad losem młodego Winstona Churchilla, który dostał się do niewoli Burów. Gentlemeni uczcili Nowy Rok nowym wynalazkiem: wtrącili do obozów koncentracyjnych żony i dzieci Burów.

Nie chcąc oddać palmy pierwszeństwa Anglikom, Amerykanie spalili — dla upamiętnienia nowego wieku — kilka wsi na Filipinach: pacyfikowali ludność Filipin, która urządziła powstanie, nie chcąc zrozumieć, jaki to dla niej wielki zaszczyt dostać się pod buciska wspaniałomyślnych yankesów.

Z Chin napływały niepokojące wiadomości: drapieżcy podzielili ogromny kraj na sfery wpływów. Lud powstał i powstanie to, znane w historii pod nazwą „powstania bokserów", rozpoczęło się w przededniu nowego wieku. Dyplomaci prowadzili rokowania na temat wspólnego zdławienia powstania. Na stanowisko naczelnego dowódcy ekspedycji karnych typowano feldmarszałka Valdersee. Co do konieczności uśmierzenia Chin zgadzali się wszyscy: pruscy junkrzy i francuscy radykałowie, Mikołaj Romanow i londyńscy gentlemeni, samuraje i businessmeni chicagowscy.

Wszyscy oni mogli się jeszcze zjednoczyć dla prowadzenia wojny. Ale nie mogli się już zjednoczyć dla osiągnięcia pokoju. W Hadze zebrała się konferencja międzynarodowa. Dyplomaci perorowali o konieczności ograniczenia zbrojeń. Poprzestano na rozmowach — zbrojenia rosły w dalszym ciągu.

Świat pieniądza wydawał się niezachwiany. Co prawda od czasu do czasu na ulicach miast francuskich szyby drżały od dźwięków Międzynarodówki i od salw wystrzałów pacyfikatorów. Ale francuski bourgeois wiedział, że w rządzie zasiada obok „socjalisty" Milleranda również i generał Galiffet, który utopił Paryską Komunę w morzu krwi. Francuski bourgeois czuł jeszcze trwały grunt pod nogami. Mógł się jeszcze oburzać na koja wojskowe, które skazały niewinnego Dreyfusa. Mógł bić brawo poetom, którzy wychwalali i opiewali „nieporządki": wierzył bowiem, że wprowadzone przezeń porządki są wieczne. Co prawda Liebknecht i Bebel mówili o wzroście liczby głosów, oddanych na socjal-demokratów. Ale każdy szanujący się bürger był przekonany, że ludzie, którzy głosowali na Liebknechta i Bebla, pójdą bez szemrania na wojnę, aby walczyć za sprawę kaizera i Kruppa. Co prawda, od czasu do czasu wybuchały w Ameryce strajki. Śmiałkowie protestowali przeciwko świeżo upieczonemu „Trustowi Stalowemu", ale businessmeni wierzyli święcie w dolary i w człowieka, który miał tych dolarów najwięcej — w przewodniczącego „Trustu Stalowego", mr. Johna Pierpont'a Morgana.

Wszystkie te widma przeszłości: cesarze i handlarze bydłem, bankierzy i kolonizatorzy, sędziwa królowa Wiktoria i młody król bawełny, krwawy sułtan Abdul Hamid i fabrykant śmiercionośnych armat — Schneider, francuscy rentierzy i marszałkowie szlachty w guberniach rosyjskich, moraliści z domów publicznych i apostołowie humanitaryzmu z urzędów kolonialnych — wszyscy ci ludzie powitali Nowy Rok z ufnością.

Zbrodniarze dzielili łakome kąski

Wspominając o tym, jak poskromił on burzę 1848 roku, Franciszek Józef sądził, że nic już nie zagraża jego apostolskiemu imperium. Gazeta „Figaro" pisała, że o ile wiek XIX był epoką „komunistycznych podpalaczy i aktów terrorystycznych, to wiek XX stanie się erą harmonii między pracodawcami i robotnikami".

Na ulicach stolic europejskich ukazały się hałaśliwe samochody, płosząc konie i przynosząc businessmenom nowy zapał i nową inwencję. Zola oświadczył, że „nowy środek transportowy zbliży narody między sobą i zażegna niebezpieczeństwo wojny". Forda interesowało zaś nie zbliżenie między narodami, lecz zwiększenie zysków, organizował seryjną produkcję nowych maszyn. Kompania Edisona zaproponowała rządom kilku stanów niezwykle humanitarny wynalazek — krzesło elektryczne.

Godzina 12 wybiła w Westminster Abbey i w Pałacu Zimowym, w luksusowych apartamentach Johna Pierponta Morgana i w „Cafe de Paris", gdzie posilali się giełdziarze paryscy. „Wznoszę toast za pomyślność nowego wieku" — wykrzyknął Kaiser Wilhelm, „Za pomyślność nowego wieku" — ryknął Goremykin, „Za pomyślność nowego wieku" — skandował rzeczowym tonem businessmena mr. John Pierpont Morgan.

Świat, który wydawał się przedstawicielom pieniądza niewzruszony zatrząsł się w posadach już w początkach wieku. Wydarzenia 1905 roku świadczą, że naród rosyjski nie kupczy sumieniem, że nie ma najmniejszego zamiaru zastąpić głupich i chciwych obszarników przez chciwych i głupich fabrykantów.

A oni wciąż jeszcze dzielili między sobą łakome kąski, dzielili i w żaden sposób nie mogli podzielić. Kaiser ostrzył sobie zęby na Marokko i spozierał chciwie na Ukrainę. Waszyngton zagarniał w ręce Amerykę Łacińską. Franciszek Józef szczególnie umiłował sobie Bośnię. Wybuchła wojna turecko-włoska, a wkrótce po niej — pierwsza wojna bałkańska. Później — druga wojna bałkańska, a wreszcie — wojna światowa. Szarpana przez zaborców Polska, zrujnowana Belgia i Francja, które stały się gościńcem dla żołdactwa, straszliwa bitwa o Verdun, zbroczone krwią rosyjską śniegi na zboczach Karpat, 8 milionów zmarnowanych istnień ludzkich... tak oto rozpoczęli oni nowy wiek.

My — nie traciliśmy czasu na układanie swego kalendarza; inne mamy troski. Pierwszy rok prawdziwie nowego wieku nazywamy skromnie siedemnastym rokiem XX stulecia. Począwszy od tego dnia jesiennego świat rozbił się na dwie części: na świat pieniądza i na świat pracy.

Usiłowali zdławić republikę radziecką. Szli na Moskwę z północy i południa, ze wschodu i zachodu. Przymierająca głodem, zbroczona krwią, Rosja oparła się zwycięsko atakom. Inspirator wyprawy, Winston Churchill tym razem nie dostał się do niewoli: przezornie pozostał w Londynie.

A w Wersalu dyplomaci, kłócąc się zawzięcie, dzielili między sobą łupy. Stary świat żył jeszcze. Ale jakże nieludzkie i bezmyślne było to życie! Ludzie pieniądza starali się zagłuszyć niepokój wyciem jazzu, trzęśli się w konwulsyjnych drgawkach w takt fokstrota.

Naród radziecki ocalił ludzkość

Usiłowali się zapomnieć — wiek zapowiadał się zgoła nie taki, jakim chcieli go widzieć Joseph Chamberlain i John Pierpont Morgan.

Wojna trwała. Niemcy mordowali Polaków. Polacy przedsiębrali wyprawy na Litwę. Włosi zagarniali Fiumę. Rumuni i Czesi wdzierali się na Węgry. Grecy bili się z Turkami. Francuzi uśmierzali bunty Marokańczyków. Japonia napadła na Chiny. Włosi truli iperytem pasterzy abisyńskich. Trzy lata z rzędu atakowali Hiszpanię interwenci włosko-niemieccy.

Ludzie pieniądza nie udawali już wolnomyślicieli. W roku 1900 mogli sobie oni jeszcze pozwolić na oburzenie z tytułu niesprawiedliwego wyroku wobec jednego niewinnego człowieka. W roku 1935 bili już brawo mordercom setek tysięcy niewinnych ludzi. We Włoszech rządził zarozumiały głupiec. Rozpocząwszy od oleju rycynowego, szybko doszedł do gazów trujących. Demokraci londyńscy zawarli z tym krwawym błaznem „umowę gentlemańską". W Niemczech doszedł do władzy człowiek, którego nie można nazwać inaczej, jak opętanym. Wypiastowali go pieczołowicie przemysłowcy ruhrscy. Rozpoczął od stosów, na których płonęły książki, skończył — na komorach gazowych Oświęcimia. Zarówno angielscy apostołowie humanitaryzmu, jak i francuscy radykałowie darzyli szczególnymi względami obłąkanego mordercę. Sądzili, że ten umysłowo chory, stojący na czele doskonale uzbrojonego narodu zdoła zrealizować to, czego nie udało się dokonać Churchillowi i Clemenceau — unicestwić państwo radzieckie.

Co stworzyli oni w XX wieku? Ich świat zdumiewa swą pustką duchową, to zaiste żywy trup. Rzecz oczywista, że w krajach Europy Zachodniej żyli jeszcze wielcy uczeni, uczniowie XIX wieku, którzy wzbogacili ludzkość swymi odkryciami. Ale ludzie pieniądza wykorzystali ich prace nie dla dobra ludzkości, lecz dla swych celów — ujarzmiania i unicestwiania. W drugim dziesięcioleciu ludzie ginęli na polach bitew, w końcu trzeciego dziesięciolecia rozpoczął się kryzys światowy, a w czwartym ludzie umierali z wycieńczenia i głodu na chodnikach i jezdniach ulic, pod płotem, pod mostami.

W roku 1931 było 30 milionów bezrobotnych. Rozpoczęło się masowe niszczenie rzeczy i ludzi. W śpichrzach gniły miliony buszli pszenicy, a jednocześnie ludzie umierali z głodu. W Stanach Zjednoczonych palono bawełnę, w Brazylii opalano lokomotywy kawą, w Danii niszczono bydło, we Francji demolowano przędzalnie i warsztaty tkackie. W Kanadzie zatruwano pszenicę eozyną.

Miotali się gorączkowo, szukając ratunku. Żyć w warunkach pokoju już nie mogli i dlatego uciekli się do wypróbowanego środka — do upustu krwi: rozpoczęła się druga wojna światowa.

W historii naszego wieku nastąpił straszliwy rok, kiedy opętany ludobójca zagarnął 17 państw i groził zagładą całej kulturze ludzkiej. Esesowcy burzyli zabytki historyczne Paryża, szaleli na Akropolu, palili dzieci w piecach Oświęcimia. Naród radziecki ocalił ludzkość. Ocalił Anglię nie dlatego, że żył tam pan Churchill, lecz dlatego, że oprócz Churchilla mieszkał w Anglii naród, godny szacunku. Ocalił Francję nie dlatego, że mieszkali tam panowie Petain, Daladier i Bonnet, lecz dlatego, że we Francji żył okryty chwałą naród sankiulotów i Komuny.

Nikt i nic nie ocali kapitalizmu

Ocalił St. Zjednoczone nie dlatego, że mieszkał tam człowiek, który z góry cieszył się na myśl, jak Rosjanie będą mordować Niemców, a Niemcy Rosjan, lecz dlatego, że prócz tego człowieka żyły w Ameryce miliony prostych, uczciwych ludzi.

Wraz ze sprawiedliwymi uratowali się niesprawiedliwi. Cóż zrobili nazajutrz po uratowaniu świata panowie Churchill, Truman i Daladier? Zaczęli myśleć o tym, w jaki sposób można unicestwić tych, którzy ich uratowali. Nie mogą żyć w warunkach pokoju, znów snują marzenia o straszliwej wojnie.

Francuski organ półoficjalny „Monde" zamieścił 1 grudnia artykuł pana Servant-Schreibera, w którym czytamy: „Istnieje różnica między pesymistami a defetystami. Pesymiści, do których się sam zaliczam, mówią: „Wszystko idzie coraz gorzej. Plan Marshalla został prawie że całkowicie zlikwidowany, pakt atlantycki stracił w wielkim stopniu na znaczeniu. Anglia jest w rozpaczliwej sytuacji. Kontynent europejski nie jest zdolny do zorganizowania swego życia. Senatorzy amerykańscy zdumiewają nas swą lekkomyślnością; zbliża się światowy kryzys gospodarczy".

Defetyści różnią się od pesymistów tym, że dodają: „Nie mamy nic do przeciwstawienia systemowi komunistycznemu". Pan Servant-Schreiber uważa wszelkie systemy za zbyteczne. Wszystkie swe nadzieje pokłada w indywidualności: „Człowiek, gest, wola — mogą odpędzić widmo fatalnej konieczności. Wszystko zależy od kilku ludzi, od ich charakteru".

Ale gdzież są ci bohaterowie, zdolni do ocalenia kapitalizmu? Ludzie pieniądza mieli Forrestala, który okazał się paranoikiem. Mieli Parnella Thomasa, który okazał się złodziejem. Mają oni w swych szeregach całe mnóstwo i paranoików i złodziei. Mają nawet zwariowanych złodziei i trudniących się złodziejskim procederem wariatów. Mają przy tym do dyspozycji wszystkich europejskich przestępców-recydywistów. Minister siepacza Franco — Artajo złożył wizytę w Rzymie: szło o rokowania w sprawie włączenia Hiszpanii do sojuszu wojskowego. W Düsseldorfie przedstawiciel pana Bevina prowadzi rokowania ze starym „apostołem humanitaryzmu" panem Hugo Stinnesem i innymi potentatami przemysłu Zagłębia Ruhry.

Ludzie pieniądza mogą dokooptować do współpracy nie tylko Franco i Stinnesa, lecz nawet wszystkich przestępców Europy, z „gestami" i „wolą". Ale nic to im nie pomoże.

Darzą oni zaufaniem tylko jednego sojusznika — śmierć. Senator Johnson (czy nie jego przypadkiem miał na myśli p. Servant-Schreiber, wspominając o lekkomyślności senatorów amerykańskich?) oświadczył, że „nowe bomby o wielkiej sile niszczącej powinny uspokoić opinię publiczną". Oświadczenie to wyprowadziło z cierpliwości nawet tak oddanego zwolennika Ameryki, jak literat Francois Mauriac, który pisze: „Nie mogę tego zrozumieć. Może stałem się zacofany? Czyż to możliwe, aby bomba o większej sile niszczącej, niż ta, która zburzyła Hiroszimę, zdolna była do uspokojenia kogo'olwiek? Czy znajdzie się w Ameryce czy też w Europie choćby jedna matka, która kołysząc do snu swe dziecko, powie: „śpij spokojnie, moje maleństwo, przecież istnieje nowa bomba!"

800 milionów ludzi broni sprawy pokoju

Od dawna zdystansowano już Forrestala. Jeden z największych amerykańskich mężów stanu, p. Hoffman, powiedział niedawno: „Może was to zdziwi, ale Moskwa nosi się z zamiarem zdobycia Stanów Zjednoczonych". Nie wiem, czy słowa te wywołały zdziwienie audytorium; w każdym razie prasa nie podała żadnych informacji o zwołaniu konsylium psychiatrów.

Senator Thomas (ten sam, który uspokaja matki bombami), zmieniając nieco gorączkowe majaczenia p. Hoffmana, zwrócił uwagę na inną część świata: „Związek Radziecki może zagarnąć Afrykę". Stan umysłowy ministra Johnsona również budzi poważne obawy. Tak np. oświadczył on: „Napad na Amerykę nastąpi o czwartej rano". Senator Whiley cierpi na manię prześladowczą. Choroba jego poczyniła już takie postępy, że domagał się przeniesienia siedziby rządu Stanów Zjednoczonych do stale pędzącego pociągu, z którego rząd mógłby kierować krajem za pomocą telewizji. Niedawno zwiedził Amerykę przedstawiciel Francji w komisji sztabu wojskowego ONZ, generał Billotte. Po rozmowie ze swymi kolegami amerykańskimi oświadczył on, że „Rosjanie mogą podrzucić bombę atomową do Ameryki rozmaitymi sposobami: mogą przewieźć ją łodziami podwodnymi przez Meksyk, ukryć pod pokładem okrętu, a nawet w poczcie dyplomatycznej". Podkreślić należy, że również i generała Billotte nikt nie poddał badaniu lekarskiemu.

Kilka tygodni temu generał Eisenhower i marszałek Montgomery umówili się na poufne randez-vous dla przeprowadzenia rozmów, które trudno nazwać lirycznymi wynurzeniami. Kiedy ciekawi reporterzy spytali, co było tematem narad, marszałek Montgomery odpowiedział: „Rozmawialiśmy o pogodzie". Marszałek myli się: o pogodzie decyduje obecnie nie on i nie generał Eisenhower i nie paranoicy, zasiadający na fotelach senatorskich. Jeśli nawet skierują oni strzałki swych barometrów na „burzę", to burza i tak nie wybuchnie. Bowiem dziś o pogodzie decydują narody. A narody wiedzą doskonale, że my, ludzie radzieccy, nie mamy zamiaru zdobywać ani Ameryki, ani Afryki, nie mamy zamiaru wysyłać senatorom bomby ani w poczcie dyplomatycznej, ani w zakonspirowanych schowkach pod pokładem okrętu, nie mamy zamiaru napadać na nich ani o czwartej rano, ani nawet o czwartej po południu. Narody wiedzą doskonale, że Związek Radziecki, Chiny i wszystkie kraje demokracji ludowej stoją czujnie na straży pokoju. Oto, dlaczego matki w Europie i Ameryce — te matki, o których pisze Francois Mauriac — układając dzieci do snu — mówią: „śpij spokojnie, dziecino, na świecie istnieje nie tylko bomba Johnsona, lecz i 800 milionów ludzi, którzy nie pozwolą Johnsonowi rozpocząć swej straszliwej zabawy".

Amerykańscy mężowie stanu utrzymywali niejednokrotnie, że „ruch komunistyczny — to ekspansja Rosji". Mogliby się więc zastanowić, dlaczego na świecie jest tylu komunistów.

W rozmaitych krajach mogą ci amerykańscy mężowie stanu wynająć 200 czy też 2 tysiące szpiegów, ale nie będą to ludzie, którzy podzielają poglądy p. Trumana, lecz po prostu etatowi złoczyńcy i nicponie. Można przekupić ministra, generała, wynalazcę, nie można przekupić narodu.

Wiek XX przejdzie do historii jako wiek komunizmu

Kto okazał się patriotą chińskim? Czy przyjaciele Czang-Kai-Szeka, o których sprzedajności piszą obecnie wszystkie gazety amerykańskie, czy też komuniści chińscy, którzy 20 lat z rzędu bronili swej ziemi przed Japończykami, Amerykanami, Anglikami? Gdzie należy szukać patriotów francuskich? Czy wśród komunistów, którzy bohatersko walczyli w oddziałach partyzanckich, wśród towarzyszy Gabriela Peri i Daniella Casanova, czy też w przedpokojach ambasady amerykańskiej, które wycierają na wpół vichyści — na wpół papieści, londyńscy wyczekiwacze i utrzymankowie Waszyngtonu? Kto walczył o wolność Włoch, czy towarzysze Gramsci'ego, czy też panowie, którzy spędzili życie między konfesjonałami Watykanu i alkowami Kwirynału?

Niedawno, biorąc udział w uroczystej akademii w Teatrze Wielkim, przypomniałem sobie lata dziecięce, tę samą salę w zaraniu wieku. Moskwa leżała wówczas na peryferiach świata. Jeżeli dziś stała się ona centrum świata, to przecież nie dlatego, że zaczęliśmy się uważać za wyższą rasę, nie dlatego, że butnie zapragnęliśmy być pierwszymi, lecz dlatego, że pierwsi utorowaliśmy drogę nowemu wiekowi.

Podczas, gdy oni lynchowali Murzynów, uśmierzali powstania Arabów, Annamitów i Indian, my stworzyliśmy państwo dla ludzi różnych ras. Podczas gdy oni likwidowali fabryki i palili pszenicę, myśmy budowali Kuźnieck, produkowali traktory, nawadniali pustynie. Podczas gdy oni wychowywali swe dzieci w duchu pogardy dla prostych ludzi, my podnosiliśmy poziom uświadomienia mas ludowych, daliśmy książkę w ręce pasterzy i poprowadziliśmy murarzy do muzeów. Podczas gdy oni głoszą nienawiść do ludzi, my żyjemy ideami Stalina, w myśl których nie ma nic wyższego i cenniejszego nad miano człowieka.

Oto, dlaczego w Teatrze Wielkim obok Mao-Tse-Tunga siedział Togliatti, obok Polaka — Francuz. Nie apeluję do sumienia ludzi pieniądza, gdyż nie mają oni sumienia. O ile ci paranoicy nie zapomnieli czterech działań arytmetycznych, niech obliczą, niechaj zważą, niechaj siedem razy przymierzą, zanim raz odetną.

Po pierwszej wojnie stracili Rosję. Po drugiej — pół tuzina państw europejskich. Stracili również państwo, którego liczba mieszkańców równa się ludności całej Europy — stracili Chiny. Dlatego też niech lepiej nie myślą o trzeciej wojnie: jeśli się na nią odważą, stracą wszystko.

Na przestrzeni dziejów były wieki burzliwe i ciche, wieki wynalazków i wieki zarazy morowej, wieki szczytnych porywów i wieki zastoju. Losy XX wieku są trudne i wielkie. Wiek ten rozpoczął się od rzeczy małych, od wojen kolonialnych, od skandalów giełdowych. Wiek ten wiele przeżył, zbyt wiele, jak na swe 50 lat życia, ale niezłomnie i nieugięcie dąży do celu: wiek ten przejdzie do historii, jako wiek komunizmu.

Na zakończenie, przepowiednia noworoczna: dzieci, które obecnie krążą w tanecznym korowodzie wokół choinek bogato lub skromnie ubranych, czy to w Moskwie, w Paryżu, czy też w Nowym Jorku, zobaczą na własne oczy — okupione ogromną ceną, po trzykroć drogie — szczęście. Życzymy, aby droga zarówno wielkiego wieku, jak i droga małych, bez troskich jeszcze dzieci była jak najłatwiejsza.

Na marginesie

Świetny jubileusz

Paryska kolej podziemna, t. zw. metro, obchodzić będzie wkrótce 50-lecie swego istnienia. W związku z tą rocznicą rada miejska Paryża zapowiedziała w swoim czasie — uruchomienie nowej linii podziemnej, która połączyłaby robotnicze dzielnice Paryża z jego centrum. Ta nowa linia ma mieć zaledwie 3 km. długości i budowę jej rozpoczęto już w r. 1938.

Nadzieje ludności Paryża zostały jednak srodze zawiedzione. Dyrekcja metro ogłosiła, że ze względu na zły stan taboru, brak wagonów i t. p. nie ma mowy o otwarciu nowej linii w dzień jubileuszu. Na wyprodukowanie nowych wagonów potrzeba będzie 3 — 4 lat — i to, oczywiście, pod warunkiem, iż rząd udzieli Paryżowi niezbędnych kredytów.

Lecz pro - amerykańskie rządy Francji mało się troszczą o potrzeby stolicy i w ciągu ostatnich dwóch lat rządowe władze nadzorcze dwukrotnie odmówiły zarządowi m. Paryża zezwolenia na emisję pożyczki miejskiej. To lekceważenie potrzeb ludności parumilionowego miasta jest tym bardziej znamienne, że jednocześnie rząd francuski trwoni setki miliardów franków na „realizację" planu Marshalla, zbrojenia i prowadzenie „brudnej wojny" w Indochinach.

Wobec takich „zmartwień" pp. Mochów, Schumanów, Mayerów i im podobnych trudno istotnie, myśleć o „drobiazgach" w rodzaju np. zapewnienia ludności stolicy wygodnej i stosunkowo taniej komunikacji miejskiej. W krajach zmarshallizowanych hierarchia państwowych spraw i zamierzeń jest — jak wiadomo — odwrócona do góry nogami: najpierw —armaty, tanki, „brudne wojny" kolonialne, i wyskie koszty amerykańskiej „opieki", a dopiero później — gdzieś na szarym końcu, potrzeby ludności, t. j. oświata, zdrowotność publiczna, pomoc socjalna, komunikacja, transport i t. d.

W tej walce z logiką i zdrowym rozsądkiem ministrowie francuscy nie są bynajmniej wyjątkiem: tak samo dzieje się w Anglii, w Belgii, we Włoszech i w ogóle wszędzie, gdzie stanęła stopa trumanowskiego konkwistadora.

B. D.

W całym kraju rozpoczyna się współzawodnictwo o tytuł najlepszego zespołu budowlanego

Ministerstwo Budownictwa i Zw. Zaw. Budowlanych z inicjatywy znanego przodownika i racjonalizatora pracy, tow. Michała Krajewskiego, organizują ogólnokrajową eliminację o tytuł „Najlepszego zespołu budowlanego w Polsce". Prace finałowe będą się odbywały na zakończenie eliminacji w czerwcu br. w Warszawie na budowie nowej kolonii WSM na Bielanach.

W czasie od 15 — 30 marca na wszystkich budowach w Polsce odbędzie się współzawodnictwo mające na celu wyłonienie najlepszego zespołu murarskiego, ciesielskiego i betoniarskiego w ramach każdego przedsiębiorstwa budowlanego. Zespoły te stworzą tzw. brygady kompletowane, obejmujące fachowców wszystkich dziedzin budowlanych.

W dalszym etapie, od 1 — 30 kwietnia, będą ze sobą współzawodniczyły kompletowane brygady zjednoczeń i przedsiębiorstw wyodrębnionych, w ramach centralnych zarządów. Najlepsze zespoły w tej eliminacji współzawodniczyć będą w końcowym etapie o tytuł „Najlepszego zespołu budowlanego". Do współzawodnictwa przystąpi na tym etapie 6 — 8 brygad kompletowanych.

Jako podstawy do ostatecznej klasyfikacji zespołu lub brygady brane będą pod uwagę: maksymalna wydajność i najwyższa jakość wykonywanej pracy przy jak najdalej posuniętej oszczędności materiałów i sprzętu pomocniczego. Dalej punktowana będzie synchronizacja pracy grup cieśli, murarzy i betoniarzy i stosowanie nowoczesnych metod organizacji i wykonawstwa budowy, ponadto zaś dyscyplina pracy i moralna sylwetka zespołu jako całości.

A więc regulamin jest bardzo ciężki i zespół, który sprosta wszelkim wymaganiom będzie miał słuszne podstawy do zaszczytnego tytułu.

Eliminacja „Najlepszego zespołu" wyłoni jednocześnie majstra i kierownika budowy, którzy swym fachowym kierownictwem i należytą organizacją pracy potrafili doprowadzić brygadę do zwycięstwa. Majster ten i inżynier zdobędą również zaszczytne tytuły.

Zaproszony do współpracy ZOR przyłączył się do organizacji konkursu. Zadaniem jego będzie przygotowanie dokumentacji technicznej i prawnej obiektów, na których odbywać się będą roboty w końcowym etapie współzawodnictwa. Wybrana została kolonia WSM na Bielanach, której większość stanowią jednakowe bloki, co wybitnie ułatwi pracę komisji sędziowskiej.

Wśród robotników budowlanych Warszawy, skoro tylko rozniosło się między nimi o projektowanej eliminacji, zawrzało. Najlepsi z nich, jak: Markow, Religa, Kłódkiewicz, Porębski, Wdowiarski i inni rozglądają się już za dobrymi pomocnikami i podręcznymi, inni, którzy nie wezmą bezpośredniego udziału w eliminacji typują już przyszłych zwycięzców. Rzecz jasna, że każdy na zwycięzcę typuje brygadę ze „swojej" budowy.

Kto zwycięży, trudno powiedzieć, pewne jest jednak, że przedstawiciele warszawskiego „zagłębia budowlanego" będą mieli ciężką przeprawę z murarzami innych miast, którzy po zastosowaniu u siebie nowoczesnych metod pracy mogą się poszczycić ogromnymi postępami i sukcesami.

Echa festiwalu sztuk radzieckich

O łódzkich teatrach słów kilka

(Artykuł dyskusyjny)

W tych dniach zostały ogłoszone wyniki Festiwalu Sztuk Rosyjskich i Radzieckich. Wszystkie niemal zawodowe teatry w Polsce i wiele zespołów robotniczych i chłopskich stanęły do konkursu, który poza poważnym sukcesem artystycznym i politycznym, przyniósł olbrzymi dorobek doświadczeń i wskazań, jak pracować lepiej, po nowemu.

Trzy miasta: **Kraków, Warszawa i Katowice** zajęły kolejne miejsca w ocenach jury konkursowego. Na dalszych pozycjach znalazły się teatry z mniejszych miast, ambitnie podążające za teatrami dużych ośrodków

Łódź na szarym końcu

Na jakim miejscu w tym szlachetnym współzawodnictwie, stanowiącym poważny etap na drodze rozwoju naszej sztuki scenicznej, **znalazła się Łódź?**

Teatry łódzkie pozostały na tak zwanym **szarym końcu**, a ich przedstawieniom, poza głosami słusznej i ostrej krytyki, nie poświęcono bocaj większej uwagi.

Nad faktem tym nie wolno przejść do porządku dziennego: należy z niego wyciągnąć odpowiednie **wnioski i wskazania na przyszłość.**

Łódź ma swe głęboko zakorzenione **tradycje walki rewolucyjnej**, jest miastem o wyraźnym obliczu klasowym, miastem **widza robotniczego.** Urobiło to specjalną psychikę łódzkiej publiczności i nie mogło pozostać bez wpływu na jej wymagania w stosunku do teatru.

Któreż więc miasto (pomijając już bynajmniej nie błahy fakt jego liczebności) bardziej, niż nasze było jakby przeznaczone, aby w jego teatrach powstawało i dojrzewało to **nowe,** tworzące naszą epokę, naszą kulturę?

Jakie teatry, jeśli nie sceny miasta robotniczego, winny były przetrawić najgłębiej ideową i wychowawczą treść sztuk rosyjskich i radzieckich, wydanych przez ojczyznę zwycięskiego socjalizmu?

Zadania scen łódzkich

Czyż nie na łódzkich teatrach przede wszystkim spoczywał obowiązek pokazania **socjalistycznego realizmu** w sztuce, pozwalającego wydobyć z niej pełnię treści ideowej i artystycznej?

Czyż nie łódzkie właśnie sceny powinny były dawać przedstawienia ujęte w sposób, jakiego oczekuje widz robotniczy, widz naszego miasta?

Stało się jednak **inaczej!**

Trudno w ramach jednego artykułu wyliczyć wszystkie przyczyny tego niepożądanego zjawiska. Jedna z nich atoli i to może najpoważniejsza, narzuca się nieodparcie. Obserwując poczynania łódzkich teatrów, reżyserów i artystów, trzeba stwierdzić, że wkładają oni dużo wysiłku w swą pracę i, że w pracy tej zaznaczają się wciąż postępy, że niejednokrotnie widzieliśmy widowiska udane i wartościowe. Jest także niezaprzeczalną prawdą i to, że poczyniono już pierwsze kroki dla zjednania widzów robotniczych, że wyszło im się na przeciw przez organizowanie zbiorowych przedstawień po możliwie najdostępniejszych cenach. Niewątpliwe jest i to, że nawiązano kontakt z zakładami pracy w celu przyciągnięcia do teatru szerokich mas ludności pracującej, nie szczędząc starań i zabiegów w tym kierunku.

Podkreślając to wszystko z uznaniem, nie wolno jednak zamykać oczu na **przeoczenia i niedociągnięcia.**

To jeszcze nie wszystko

Przyswojenie sobie tekstu sztuki, nienaganne wyuczenie się roli — to, niestety, **jeszcze nie wszystko.** Nie wszystko dlatego, gdyż nie można być bojownikiem tworzącej się nowej socjalistycznej kultury, jeśli się nie rozumie i nie współżyje z jej treścią, z jej zadaniami i z jej dynamiką. Nie można być **nowym** człowiekiem **nowego** teatru dla **nowego** widza, pozostając w tyle za przemianami, trzymając się na uboczu, nie wnikając głębiej w treść przebogatej literatury rosyjskiej i radzieckiej, nie opierając się na doświadczeniach scen radzieckich i nie zgłębiając nauki marksistowskiej, a zwłaszcza tez jej dotyczących zadań kultury socjalistycznej.

Trudno na podstawie jednego przedstawienia wyciągać wnioski uogólniające. Wiele jednak danych wskazuje na to, że spośród scen łódzkich jedynie młody Teatr Nowy wkroczył na słuszną drogę, na drogę **realizmu socjalistycznego.**

O najważniejszym — zapomniano

Inne dyrekcje łódzkich teatrów nie zadawały sobie wiele trudu dla przeorania przeżytej mieszczańskiej mentalności aktora, dla wychowania go w duchu poznania nauki i sztuki socjalistycznej, dla zaznajomienia go z ludźmi radzieckimi, ich życiem i ich osiągnięciami.

Nie bez winy pozostawała tu i organizacja partyjna teatrów, nie przejawiająca poważniejszej działalności na drodze ideologicznego i politycznego wychowywania ludzi teatru. Za mała zaś opieka ze strony Wydziału Propagandy KŁ nie pobudzała zespołów scenicznych do rozwoju ideologicznego we właściwym kierunku.

Wnioski na przyszłość

Wnioski na przyszłość z tego wszystkiego są jasne. Praca w naszych teatrach iść musi nowymi drogami, w oparciu i ścisłym porozumieniu z powołanymi do tego czynnikami partyjnymi i społecznymi. Aktorzy, reżyserzy i wszyscy, którzy pracują twórczo przy powstawaniu sztuki, winni systematycznie opanowywać naukę marksizmu-leninizmu, szczególnie głęboko przyswajając sobie tę jej część, która dotyczy zagadnień kultury i sztuki. Muszą bardziej interesować się Związkiem Radzieckim, o wiele szerzej korzystać z bogatych doświadczeń teatralnych sztuki radzieckiej. Muszą ściślej powiązać je z klasą robotniczą, dla której tworzą sztukę, współżyć z nią i od niej się uczyć.

Nie wystarczy ujmowanie stosunku do mas robotniczych przez przydzielenie nawet największej ilości biletów po ulgowych cenach. Masy te trzeba widzieć nie tylko ze sceny, ale należy uważnie wsłuchać się, czego chcą one od nowego teatru i stąd wyciągać wnioski.

Trzeba więc organizować systematyczne spotkania artystów i reżyserów z robotnikami, urządzać konferencje na temat wystawianych sztuk, omawiać je wspólnie, skłaniać widzów do pisania uwag i recenzji o tym, co widzieli i o tym, co pragnęliby ujrzeć. Trzeba przy opracowywaniu sztuk uwzględniać zainteresowania i uwagi, usłyszane na tych konferencjach. Trzeba wreszcie podczas tych spotkań wygłaszać popularne pogadanki o teatrze, o sztuce, którą obejrzano i podzielić się ze swymi słuchaczami opracowywanymi planami na przyszłość oraz wysłuchać ich uwag na ten temat.

Jest to praca niewątpliwie żmudna i niełatwa. Ale gdy się na tę drogę wkroczy, sceny łódzkie z pewnością staną się teatrem żywym, teatrem nowego typu ściśle zrośniętym z ludem i służącym ludowi.

Jadwiga Szczepańska

Ziemia Łowicka — Stalinowi

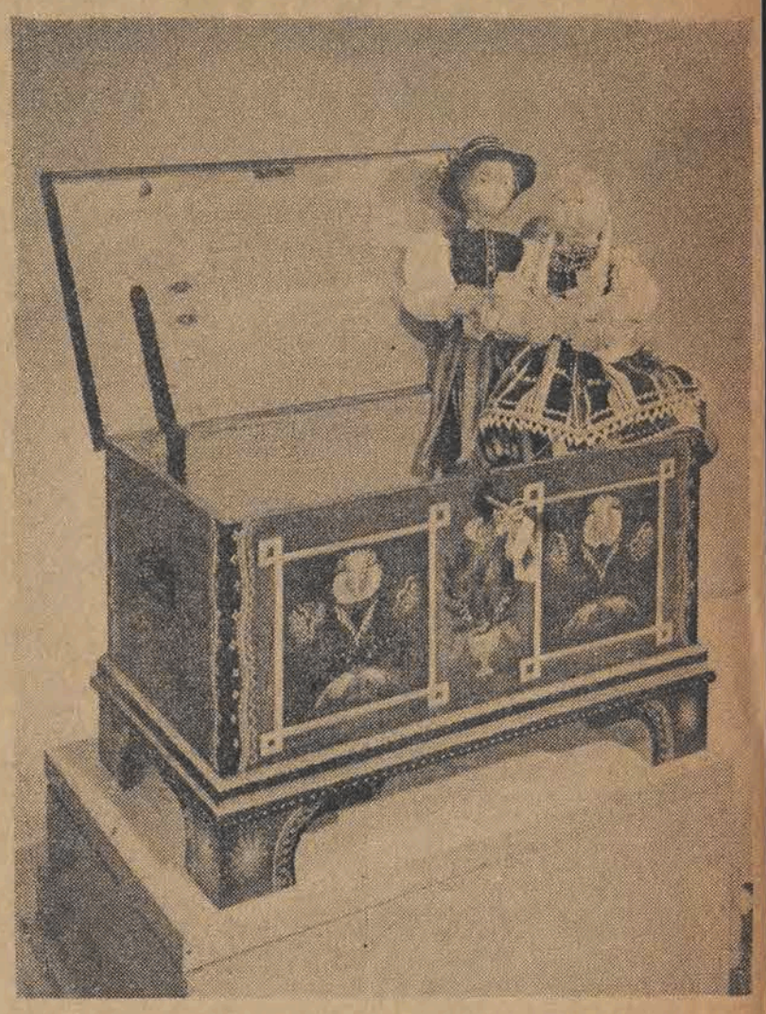

Skrzynia łowicka i lalki w strojach ludowych — wzbudzają zachwyt mieszkańców Moskwy — na wystawie darów dla Towarzysza Stalina.

„CZARCI ŻLEB"

Nowy film polski o służbie WOP-u

Każde nowe dzieło sztuki, jakie powstaje w Polsce Ludowej wywołuje zrozumiałe i życzliwe zainteresowanie szerokiej opinii publicznej. Okazję do nowych wzruszeń daje obecnie najnowszy, ósmy z kolei, fabularny film kinematografii Polski Ludowej. **Jest nim „Czarci Żleb", który wszedł już na ekrany kin stołecznych, a w najbliższych dniach będzie wyświetlany w całej Polsce.**

Z powojennych filmów polskich tylko trzy dotyczyły problematyki aktualnej, pozostałe obracały się w kręgu tematów okupacyjnych. Po trzeba ukazania w filmie **obrazów i problemów życia dzisiejszego** jest zagadnieniem decydującym w naszej kinematografii. **„Czarci Żleb" pokazuje nam też jeden z odcinków naszego życia, odcinek dlatego ważny, że obejmuje sprawę czujności, walki z wrogimi Polsce Ludowej siłami.**

Tematem filmu jest bowiem **przedstawienie życia i służby żołnierzy Wojsk Ochrony Pogranicza i walka jednego z ich oddziałów z bandą przemytników, usiłujących przeszmuglować do Czechosłowacji, a później do Niemiec Zachodnich, skarby kultury polskiej.**

Realizatorzy filmu niewątpliwie wykorzystali w scenariuszu **znaną sprawę przemytu przez hrabiego Potockiego bezcennych zbiorów sztuki polskiej.**

Film w niezwykle interesujący sposób ukazuje **arystokratę, wyzutego z wszelkiego patriotyzmu i bandę goniących za zyskiem aferzystów kierowaną przez wywłaszczonego kapitalistę.** Za wszelką cenę, po trupach niewinnych ludzi, dążą do zbrodniczego celu — **ograbienia kraju, kultury polskiej ze wspaniałych dzieł sztuki, będących własnością całego narodu.**

Środowisku zgnilizny przeciwstawieni są ludzie Polski Ludowej, górale i żołnierze WOP-u. Bohaterem filmu jest odbywający w WOP służbę wojskową góral Jasiek Gazdoń. Przed wstąpieniem do wojska pozostawał on w kontaktach z przemytnikami. Jednak wychowanie obywatelskie, a zwłaszcza wychowanie, jakie otrzymuje w WOP, powoduje zerwanie Gazdonia z bandą przemytników. Jego patriotyzm i ofiarne pojmowanie obowiązków wobec państwa ludowego doprowadzają w kulminacyjnym punkcie filmu **do ujęcia przemytników i uratowania bezcennych dzieł sztuki.** W likwidacji bandy przemytników współdziała również **czechosłowacka straż graniczna.** Film w piękny sposób przedstawia **przyjaźń żołnierzy dwu bratnich narodów. Zacieśnia się ona we wspólnej walce ze wspólnym wrogiem klasowym.**

Akcja filmu rozgrywa się **w Zakopanem i w Tatrach** zakopiańskich. W niezwykle interesujący, wprost sensacyjny sposób, przedstawia film emocjonującą próbę przemytu nocą skarbu przez Czarci Żleb oraz pasjonującą pogoń narciarzy WOP-u za bandytami.

Wspaniałe technicznie zdjęcia ukazują piękno krajobrazu górskiego i najbardziej emocjonujące w czasie pogoni zjazdy naszych znakomitych narciarzy zakopiańskich, biorących udział w filmie.

„Czarci Żleb" jest pod wielu względami **poważnym krokiem naprzód w artystycznym i ideowym rozwoju filmu polskiego.** Dobrym pomysłem stało się wykorzystanie jako aktorów **górali** (Andrzej Krzeptowski w roli Stryka). Prawdziwą rewelacją artystyczną filmu jest Tadeusz Schmidt, który gra Jaśka Gazdonia. **Młody aktor doskonale wcielił się w rolę górala - żołnierza.** Dotychczasowe filmy polskie cierpiały na brak dobrego ujęcia ról pozytywnych bohaterów. **Schmidt dał, operując prostymi środkami artystycznymi, szczerą i przekonywającą sylwetkę pozytywnego bohatera.**

Cały film doskonale oddaje nową serdeczną i zarazem poważną atmosferę, panującą w oddziałach Wojska Polskiego. Jest to zasługa realizatorów — Tadeusza Kańskiego i Aldo Vergano oraz pozostałych aktorów: Zbigniewa Skowrońskiego w roli kucharza kompanijnego — Felka, Klemensa Mielczarka w roli sympatycznego żołnierza WOP-u — Dzieciucha i Stanisława Włodka — Komendanta.

Czarne charaktery — nota bene zbyt jaskrawo przyczernione — grali Tadeusz Kański i Władysław Kaczmarski.

Z długiej listy wykonawców należy wyróżnić Alinę Janowską, bardzo dobrą w roli narzeczonej Jaśka — góralki Haliny.

Dużym sukcesem filmu jest również muzyka młodego kompozytora, Kazimierza Serockiego. Serocki bardzo pięknie powiązał własną ilustrację muzyczną z oryginalnymi melodiami góralskimi, wykonywanymi przez kapelę góralską Obrochtów. Doskonałym wykonawcą części muzycznej była wielka orkiestra symfoniczna Polskiego Radia pod dyrekcją Witolda Rowickiego.

A. Rowiński

Na filipińskim odcinku walk narodowo-wyzwoleńczych

Historyczne zwycięstwo narodu chińskiego wywiera ogromny wpływ na nasilenie ruchów narodowo - wyzwoleńczych w krajach Azji i Oceanii. Nowym tego dowodem jest potężny wzrost ruchu narodowo - wyzwoleńczego na Filipinach, ruchu wymierzonego przeciwko imperialistom amerykańskim i ich filipińskim marionetkom.

W ostatnim okresie walk oddziały partyzanckie organizacji Hukbalahap **rozwinęły operacje wojenne w okolicach stolicy Filipin - Manilli.** Zacięte walki toczą się także na północ od Manilli, w prowincji Kawite. W końcu listopada partyzanci rozpoczęli działania wojenne w odległości 60 mil na południe od stolicy, **w prowincji Batangas.** Przeciwko temu ogniskowi partyzanckiemu marionetkowy rząd amerykańskiego protegowanego — Quirino — rzucił wojska lądowe oraz formacje marynarki wojennej i lotnictwa. Jednocześnie z samolotów nad rejonami partyzanckimi rozrzucano ulotki z obietnicą amnestii pod warunkiem złożenia broni przez partyzantów. **Patrioci filipińscy odpowiedzieli na te propozycje wzmożeniem działań wojennych.**

Wkrótce potem odbyła się narada amerykańskiej misji wojskowej z przedstawicielami rządu, na której powzięto uchwałę, w sprawie jak najszybszego dostarczenia rządowi Quirino uzbrojenia dla 45-tysięcznej armii rządowej. Quirino podał też do wiadomości, że liczebność żandarmerii zostanie zwiększona z 12 do 20 tysięcy ludzi.

Ale wszelkie próby stłumienia oporu mas ludowych przy pomocy wojska i represji wzmagają jedynie wolę walki patriotów filipińskich, dążących do całkowitego zlikwidowania panowania amerykańskiego na Filipinach. W ostatnich czasach liczba rejonów partyzanckich na wyspie Luzon zwiększyła się z 4 do 10. Agencja Associated Press, która skłonna jest raczej do bagatelizowania faktów, niż do wyolbrzymiania ich wagi, zmuszona była przyznać niedawno, że **dwie trzecie 800-tysięcznej ludności czterech prowincji środkowego Luzonu czynnie popiera partyzantów. Z tego poparcia szerokich mas ludności płynie siła ruchu partyzanckiego na Filipinach. Toteż liczne karne ekspedycje wojsk rządowych przeciwko jednostkom partyzanckim, kończą się niezmiennie fiaskiem.**

Stałe narastanie ruchu narodowo-wyzwoleńczego na Filipinach spowodowane jest **bezceremonialną gospodarką monopoli amerykańskich, gospodarką, która przyniosła mieszkańcom Filipin nędzę i ruinę. Na ogólną liczbę 19 milionów Filipińczyków, liczba bezrobotnych sięga w chwili obecnej 2 milionów osób.**

Filipiny potrzebują maszyn, traktorów, urządzeń przemysłowych. Tymczasem monopoliści amerykańscy zalewają kraj towarami konsumcyjnymi. Prowadzi to — rzecz oczywista — do dławienia produkcji filipińskiej, w rezultacie czego wzrasta nędza i bezrobocie.

Imperialiści amerykańscy uczynili z Filipin swoją bazę wojskową przeciwko ruchom narodowo - wyzwoleńczym w krajach Azji i Oceanii i bazę przygotowań wojennych. Wystarczy wspomnieć, że na Wyspach Filipińskich istnieją 22 amerykańskie bazy wojenne, stanowiące jedno z głównych ogniw w systemie baz wojennych USA w Oceanii.

Naród filipiński coraz lepiej zdaje sobie sprawę z niecnej roli, jaką odgrywają filipińskie koła rządzące, które zaprzedają kraj w niewolę imperialistów amerykańskich, coraz wyraźniej widzi, że **obecny prezydent Filipin — Quirino — jest marionetką amerykańską i zdrajcą interesów narodowych.**

Stale rosnący na Filipinach ruch partyzancki świadczy, że naród filipiński nie zamierza znosić cierpliwie samowoli imperialistów amerykańskich i ich marionetek. Naród filipiński zdecydowany jest walczyć o zdobycie prawdziwej niezawisłości i o realizację reform społeczno - gospodarczych. Walka ludu filipińskiego staje się ważnym czynnikiem w ogólnym froncie narodowo - wyzwoleńczej walki narodów Azji i Oceanii.

»Pierwszy Tydzień«

Dyskusja nad powieścią Pantijelewa

Na kolejnym posiedzeniu sekcji prozy Związku Pisarzy Radzieckich dyskutowano nad książką A. Pantijelewa p. t. **„Pierwszy Tydzień".**

Książka Pantijelewa opowiada o życiu robotników jednej fabryki. Bohaterami jej są ludzie radzieccy, stachanowcy stalinowskiego, powojennego planu 5-letniego. Robotnicy interesują się życiem swego przedsiębiorstwa i **energicznie walczą o zwiększenie wydajności pracy i obniżenie kosztów własnych produkcji.**

W dyskusji zabierało głos ponad 10 osób. Wśród nich pisarze — **Libiediński i Skorino,** krytyk — **Brajnina oraz robotnicy fabryki „Kalibr".** W dyskusji podkreślono, że utwór Pantijelewa o powstałych po wojnie nowych formach współzawodnictwa socjalistycznego, **jest poważnym wkładem w opracowanie tematu nowych stosunków komunistycznych i typów pozytywnego bohatera. Autorowi udało się przekazać czytelnikowi poezję pracy i ukazać swoich bohaterów otoczonych miłością społeczeństwa radzieckiego.**

Chińska wyspa FORMOZA

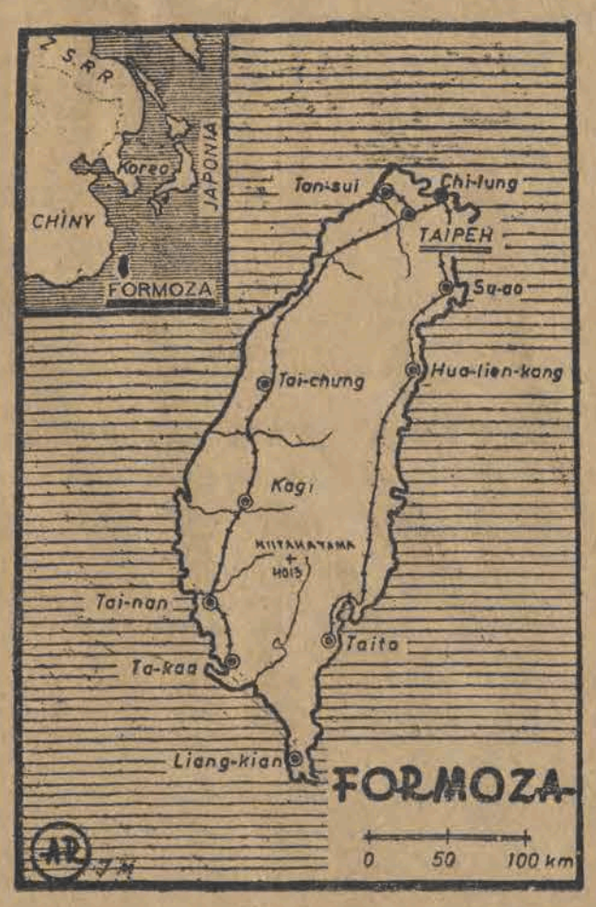

była, jest i będzie zawsze narodowym terytorium Chin

MOSKWA (PAP) — Dziennik „Krasnyj Flot" publikuje artykuł o planach amerykańskich kół ekspansjonistycznych wobec Formozy.

W ciągu długiego okresu czasu — pisze autor — imperialiści amerykańscy popierali i podtrzymywali reakcyjny i antyludowy reżim Czang-Kaj-Szeka w celu utworzenia w Chinach swej bazy strategicznej. Pomoc, udzielana Kuomintangowi, wyraziła się w sumie 6 miliardów dolarów. Jest rzeczą całkowicie oczywistą, że imperialiści amerykańscy nie chcą się pogodzić z fiaskiem swej polityki w Chinach.

Przedstawiciele agresywnych kół Stanów Zjednoczonych opracowują gorączkowo projekty i plany uratowania swej agresywnej polityki w tej części świata. Jednym z takich projektów jest przekształcenie Formozy w agresywną bazę, skierowaną przeciwko Chinom demokratycznym i szybko wzrastającemu ruchowi narodowo-wyzwoleńczemu w krajach południowo-wschodniej Azji.

Imperialistów amerykańskich kusi położenie geograficzne Formozy, która leży niedaleko wysp Filipińskich. Chodzi tu o włączenie Formozy z jej wygodnymi portami do systemu baz amerykańskich na oceanie Spokojnym.

Próby Stanów Zjednoczonych okupowania Formozy należy rozpatrywać łącznie z szerokim budownictwem wojennym Stanów Zjednoczonych na Filipinach. Dlatego też — podkreśla autor — próby **opanowania Formozy i militaryzacja Filipin — to ten sam łańcuch agresywnej polityki USA.**

Istnieją również inne czynniki — pisze dalej autor — które tłumaczą dlaczego Formoza jest przedmiotem szczególnego zainteresowania podżegaczy wojennych. Wyspa ta mianowicie obfituje w bogate złoża nafty, węgla, miedzi, złota, srebra i siarki.

Jednakże wyspa chińska — Formoza — była, jest i będzie zawsze narodowym terytorium Chin. Świadczy o tym noworoczne orędzie Komitetu Centralnego Partii Komunistycznej Chin do armii ludowej i narodu.

DEMOKRACJA WEWNĄTRZPARTYJNA
zaostrza czujność klasową
Zebranie wyborcze musi być solidnie przygotowane

Od dwóch tygodni odbywają się wybory do władz partyjnych w łódzkich organizacjach podstawowych i oddziałowych.

Wybory te, w myśl uchwał III Plenum i Biura Organizacyjnego KC, odbywać się winny w myśl zasad demokracji wewnątrz-partyjnej. W wielu organizacjach zasady te są przestrzegane w całej rozciągłości. Listy kandydatów układa się na zebraniach. Towarzysze — uczestnicy zebrania wyborczego z uwagą wysłuchują życiorysów, stawiają liczne pytania i żywo omawiają kandydatury. Bez wahania odrzuca się kandydatów, jeżeli dyskusja wykazuje, że przeszłość ich nie daje rękojmi, iż twardo, uporczywie walczyć będą o pełną realizację linii Partii.

„Nie dopuszczać do instancji partyjnych na wszystkich szczeblach, ani jako delegatów na konferencje tych członków organizacji partyjnych, których przeszłość polityczna nie kwalifikuje do udziału we władzach partyjnych (na przykład: byłych członków wrogich organizacji politycznych: BBWR, OZON, ND, ONR, aktywistów ZZZ, sjonistów, funkcjonariuszy burżuazyjnego aparatu ucisku, a więc policjantów, prokuratorów, związanych z sanacją zawodowych oficerów, politycznej i wywiadowczej kadry AK, oficerów i podoficerów armii Andersa, którzy byli związani z obozem londyńskim itp.)".

(Z uchwał Biura Organizacyjnego KC PZPR z dnia 18 listopada 1949 r. w sprawie wyborów władz partyjnych—pkt. 3).

Zgodnie z tym punktem zebrani w **PZPB Nr 5** odrzucili kandydaturę towarzysza, który przed wojną służył w Korpusie Ochrony Pogranicza, a potem, na skutek interwencji kapitana otrzymał uprzywilejowaną pracę w PMS.

Zdjęto z listy kandydatów egzekutywy jednej z oddziałowych organizacji partyjnej w **PZPB Nr 17** byłego członka ZZZ, odrzucono w Fabryce Makaronów kandydaturę byłego granatowego policjanta Natkowskiego.

Towarzysze z Zarządu Nieruchomości Miejskich nie zatwierdzili kandydatury b. granatowego policjanta, któremu udowodniono także przynależność do kierowniczej kadry AK.

Nad kandydaturami zastanawiano się poważnie nawet na takich zebraniach, gdzie dyskusja była na ogół słaba, jak na przykład w Zakładach „Azbest". Nie poddana została tam pod głosowanie kandydatura towarzysza, któremu zarzucono, że często przychodzi do pracy w stanie nietrzeźwym i nie wywiązuje się z nałożonych nań zadań produkcyjnych.

Na zebraniu oddziałowej organizacji (Straż Pożarna dzielnica Fabryczna), zebrani odrzucili kandydaturę przedwojennego podoficera zawodowego i syna sklepikarza.

Towarzysze z organizacji partyjnej „Elektrosanu" odrzucili aż czterech kandydatów. Żywo omawiano również sprawy kandydatur na zebraniach niektórych małych organizacji, jak na przykład na zebraniu w spółdzielni „Włókno", na którym odrzucono trzy kandydatury. Towarzysze zadając im w sposób umiejętny pytania ujawnili, że jeden z nich był wmieszany w jakąś kradzież, drugi jest notorycznym pijakiem. W trzecim wypadku okazało się, że kandydatka nie wywiązała się z obowiązków partyjnych agitatora. Wszyscy wymienieni zostali skreśleni z listy kandydatów większością głosów.

Na uwagę zasługuje fakt wzrostu aktywności politycznej w wielu organizacjach, wyrazem czego jest m. in. ożywiona dyskusja. Na zebraniu oddziałowej organizacji przy Miejskim Przedsiębiorstwie Budowlanym, spośród 110 obecnych w dyskusji brało udział 25 towarzyszy. Przykładów podobnych można podać wiele. Należy stwierdzić, że stosowanie demokracji wewnątrz-partyjnej przy wyborach pobudza czujność rewolucyjną towarzyszy i przyczyni się niewątpliwie do ulepszenia pracy na wielu odcinkach życia partyjnego.

Niestety, jeszcze nie wszędzie towarzysze w pełni realizują Uchwały Biura Organizacyjnego KC w sprawie wyborów do władz partyjnych. Są takie organizacje, na których dalej ciążą pozostałości dawnego systemu. Na wielu zebraniach czynione były próby hamowania dyskusji nad kandydatami. Niektóre zebrania przygotowano źle. Towarzysze nie przetrawili jeszcze w dostatecznej mierze uchwał III Plenum.

Małe organizacje są słabo obsługiwane przez Komitety Dzielnicowe i dlatego wybory odbyły się tam częściowo „starym systemem": nie dyskutowano nad kandydaturami. Próby hamowania krytyki i zacierania czujności klasowej obserwowaliśmy między innymi na zebraniu oddziałowej organizacji partyjnej przy Straży Miejskiej, na którym komendant próbował swym autorytetem osłaniać kandydaturę towarzysza, którego zebrani nie uważali za godnego kandydata. Towarzysz ten wskutek zaangażowania się komendanta przeszedł wprawdzie na listę kandydatów, ale przepadł z kretesem w wyniku tajnego głosowania i do władz partyjnych oczywiście nie wszedł.

Nie dyskutowano nad życiorysami kandydatów na zebraniu organizacji podstawowej w „Arkadii". Niedostatecznie przygotowani do wyborów byli również towarzysze z organizacji PZPW Nr 40. Dowodziło tego wysuwanie kandydatów, którzy nie wywiązują się należycie z pracy partyjnej i zawodowej.

Całkowity brak zainteresowania życiorysami wysuniętych kandydatów wykazali towarzysze z oddziałowej organizacji partyjnej przy Wytwórni Gumowej Nr 6 (Schweikert). Nie zadano ani jednego pytania żadnemu kandydatowi, nie było dyskusji, ani sprzeciwu.

Towarzysze z tej organizacji wykazali całkowity brak troski o odpowiedni dobór członków do kierownictwa partyjnego.

Na zebraniu podstawowej organizacji partyjnej przy Państwowych Zakładach Przyborów Tkackich padły głosy, że „nie trzeba wybierać nowej egzekutywy", „nie trzeba wyborów". Jednakże na tym samym zebraniu podczas dyskusji nad kandydaturami ujawniono i wyeliminowano z władz kilku niedopowiednich towarzyszy.

Przykładów podobnych można by przytoczyć jeszcze wiele. Wskazują one na konieczność rzetelnego przygotowania zebrań wyborczych w tych organizacjach, gdzie wyborów jeszcze nie przeprowadzono. Demokracja wewnątrz-partyjna zaostrza czujność klasową towarzyszy, przyczynia się do tworzenia mocnego kierownictwa w organizacjach podstawowych i oddziałowych, kierownictwa, składającego się z uczciwych i ofiarnych pracowników partyjnych.

Komitety Dzielnicowe właśnie obecnie, na podstawie doświadczeń dotychczasowych zebrań wyborczych, mają szerokie możliwości dobrego przygotowania wyborów w pozostałych organizacjach, w trakcie których towarzysze śmiało i z całą wnikliwością będą mogli rozpatrzyć kandydatury do przyszłych władz partyjnych.

Bardzo ważne znaczenie zarówno dla frekwencji, jak i przebiegu dyskusji będzie miało przygotowanie do tego zebrania wszystkich członków danej organizacji partyjnej na kilka dni przed wyborami. Członkowie Partii mają wówczas czas, aby dobrze przygotować się do dyskusji i do tak ważnego aktu partyjnego, jakim są, niewątpliwie wybory nowych władz partyjnych.

Dobrze przygotowane zebranie jest gwarancją, że wybory będą przeprowadzone w myśl uchwał III Plenum i Biura Organizacyjnego KC. Kierownictwo, wyłonione z takich wyborów, poprowadzi swe zakłady do zwycięskiej bitwy o realizację 6-letniego Planu.

B. B.

To i owo
Im dalej w las...

Kontrola „prawomyślności", której niechlubny przykład dają dziś Stany Zjednoczone, zakorzenia się coraz bardziej w marshallizowanych krajach Zachodniej Europy. Oto wymowna ilustracja:

Jak donosi holenderski dziennik „De Waarheed" („Prawda"), w koszarach jednego z pułków artylerii przeprowadzono skrupulatną rewizję w poszukiwaniu „zakazanej" literatury. Przeszukano odzież i pościel żołnierzy, a u jednego z nich znaleziono tom powieści znanego — dawno już nieżyjącego — pisarza francuskiego, Emila Zoli. Książkę tę skonfiskowano, a „przestępca" ukarany został w drodze dyscyplinarnej, ponieważ — według opinii dowódcy pułku — „czytanie dzieł Emila Zoli jest szkodliwe dla żołnierzy holenderskich".

Dlaczego to twierdzenie miało by być prawdą, Bóg raczy wiedzieć. Zoła nie interesował się specjalnie kolonialnymi wyprawami europejskich imperialistów i nie uprawiał w swych książkach propagandy antywojennej.

Ale holenderskim stróżom „prawomyślności" chodzi w danym razie o coś innego. Uważają oni, że dla żołnierzy, wysyłanych do walki z wyzwoleńczym ruchem w Indonezji, byłoby lepiej czytać „arcydzieła" gangsterskie pisarzy amerykańskich, niż powieści Zoli o tematyce postępowo-społecznej. Szmirowata, kryminalna literatura amerykańskich wyrobników pióra cieszy się, jak wiadomo, uznaniem wśród imperialistycznych ludobójców, jako zupełnie „nieszkodliwa", bo nie budząca absolutnie jakichś „niebezpiecznych", swobodnych i rozsądnych, myśli.

Zresztą, co tu dłużo gadać?... Jeżeli w USA urządza się naloty policyjne na księgarnie w poszukiwaniu dzieł Puszkina, Lwa Tołstoja i innych klasyków rosyjskich, dlaczegóż by w zmarshallizowanej Holandii nie miano tropić i konfiskować Emila Zoli?...

B. D.

ŻYCIORYS DROGOWSKAZ
Robotnicy łódzcy masowo studiują życie i czyny JÓZEFA STALINA

Jednym z dobitnych wyrazów uczuć wdzięczności i gorącego przywiązania społeczeństwa łódzkiego do **Towarzysza Stalina** była żywiołowa chęć gruntownego poznania **Jego bogatego i pouczającego Życiorysu.** Wydany w tysiącach egzemplarzy Życiorys Generalissimusa Stalina rozchwytany został w ciągu paru dni. Księgarnie nie mogły nadążyć z rozsyłaniem egzemplarzy tego dzieła do fabryk i instytucji. Obecnie istnieje już w Łodzi **400 kółek,** wspólnie studiujących życie i czyny Wodza klasy robotniczej, w których uczestniczy **8.000 osób.** Warto podkreślić, że wśród studiujących bardzo poważny odsetek stanowią bezpartyjni, (od 45 do 50 procent).

* * *

Kółko, studiujące życiorys Towarzysza Stalina w PZPJG Nr 8, zorganizowała Liga Kobiet. Właściwie trudno użyć tu słowa „zorganizowała", bowiem w gruncie rzeczy kółko powstało **samorzutnie.** Myśl, rzucona na zebraniu koła Ligi Kobiet, przyjęta została z entuzjazmem zarówno przez młodzież, jak i starszych, przez partyjniaków, jak i bezpartyjnych.

W ciągu paru dni zgłosiło się **kilkaset osób,** pragnących wziąć udział w studiowaniu życiorysu Wielkiego Nauczyciela i Wodza klasy robotniczej. Ponieważ jednak trudno było odrazu uzyskać tak wielką ilość egzemplarzy Życiorysu, postanowiono podzielić się na grupy i kolejno w grupach tych przeprowadzać studia.

— Nie chcieliśmy tracić czasu — tłumaczy przewodnicząca Ligi Kobiet, tow. Ruta.

I tu znowu powstała kwestia, gdyż każdy z robotników chciał należeć do owej pierwszej grupy studiujących. Wreszcie jednak pogodzono się i....

... „3 kwietnia 1917 r. Stalin z delegacją robotników wita na dworcu Finlandzkim w Piotrogradzie powracającego z wieloletniego wygnania Lenina. Odtąd Stalin staje się najbliższym współpracownikiem Lenina".

Kilkanaście osób zgromadzonych wokół stołu, słucha w skupieniu tych słów odczytywanych przez tow. **Podlewską.** Siedzą obok siebie robotnice z suchej wykończalni, towarzyszki: **Stanisława Wojtczak, Aniela Kargier i Eugenia Falkowska,** bezpartyjne pęczkarki **Aleksandra Wałęska i Franciszka Syta,** tkaczka **Zofia Kubiak** oraz inni.

Wszyscy są do głębi przejęci nauką, płynącą z doświadczeń i czynów Towarzysza Stalina. Wyjątki, omawiające początki współzawodnictwa w ZSRR, budzą szczególne zainteresowanie.

— Ile mamy jeszcze do zrobienia, aby dorównać towarzyszom ze Związku Radzieckiego — wzdycha świetlna tkaczka, przodownica pracy tow. Zofia Kubiak.

— Nie martw się. Dorównamy, ale trzeba na to czasu i wytrwałości. Polska Ludowa liczy dopiero 5 lat, a Związek Radziecki 32. Weź pod uwagę, że mamy drogę ułatwioną, gdyż możemy korzystać z doświadczeń narodu, który znalazł tak wielkiego i genialnego Wodza, jakim jest Towarzysz Stalin.

* * *

W Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych przy każdym wydziale i biurze powstało kółko, studiujące **życiorys Towarzysza Stalina.** Zebrania odbywają się dwa razy w tygodniu.

Dziś właśnie zgromadzili się pracownicy Wydziału Ruchu. Każdy ma własny egzemplarz Życiorysu w ręku. Za biurkiem, stoi tow. Nowak i uważnie, wyraźnie odczytuje drugi rozdział. Słuchający śledzą tekst wzrokiem, podkreślając ołówkiem ważniejsze zdania.

Co pewien czas następuje przerwa i prelegent wyjaśnia mniej zrozumiałe zdania i opisy.

— Dla mnie wszystko to jest szczególnie ciekawe i bliskie, — odzywa się jeden ze słuchaczy, tow. **Piątkowski** — przebywałem bowiem w tym okresie, o którym mowa, na terenie Związku Radzieckiego i dziś mam możność uzyskania historycznego spojrzenia na przeżyte osobiście wypadki.

— A dla nas życiorys ten jest jakby elementarzem i wzorem, pozwalającym pewnie kroczyć ku lepszej przyszłości — oświadcza urzędniczka Wydziału Ruchu, tow. **Lalikowska.** — Słuchając opisu dziejów życia Józefa Stalina zaczynam pojmować całą Jego wielkość i rozumieć Jego zasługi dla naszego narodu. On wskazuje właściwą drogę, dzięki niemu zdołaliśmy uzyskać takie osiągnięcia, jakimi dziś już poszczycić się może Polska Ludowa.

B. Drzew.

46 gminnych Spółdzielni ZSCh
otrzymało nagrody
za współzawodnictwo w skupie zboża

W tych dniach **Centrala Rolnicza,** Oddział w Łodzi, dokonała podsumowania wyników przedostatniego etapu **współzawodnictwa w skupie zboża** pomiędzy poszczególnymi Gminnymi Spółdzielniami „Samopomocy Chłopskiej" oraz pomiędzy referatami zbożowymi Powiatowych Związków Gminnych Spółdzielni SCh.

W przedostatnim etapie współzawodnictwa brało udział ogółem 136 zespołów punktów skupu przy Gminnych Spółdzielniach „Samopomocy Chłopskiej" oraz 13 referatów zbożowych w PZGS-ach. Za najlepsze wyniki w sprawnej organizacji punktów skupu zboża, zakupywanie ziarna najwyższej jakości oraz za wzorowe wykonywanie i przeprowadzanie planów nagrodzono premiami 46 Gminnych Spółdzielni. Trzy nagrody pieniężne przeznaczono dla referatów zbożowych w PZGS-ach.

Na pierwsze miejsce w PZGS-ach wysunęło się Radomsko, spośród zaś Gminnych Spółdzielni najlepiej spisały się Kłomnice (powiat radomszczański, punkt skupu PZGS-u w Skierniewicach oraz Gminna Spółdzielnia w Krzyżanowie (powiat kutnowski).

Wszystkie wyróżnione spółdzielnie otrzymały nagrody na łączną sumę 948 tysięcy zł.

(T).

Nasi korespondenci fabryczni piszą

OWOCNA DZIAŁALNOŚĆ
klubu racjonalizatorów w PZPJG Nr 8

Kilka tygodni temu w zakładach naszych, **PZPJG nr 8,** powstał **Klub Racjonalizatorów.** Klub ten już od pierwszych dni swego istnienia wykazał wiele energii i zapału, udzielając naszym racjonalizatorom wydatnej pomocy i usuwając wszelkie trudności przy rozpatrywaniu ich wniosków.

Rezultaty pracy klubu nie dały długo czekać na siebie. Ruch racjonalizatorski wzrasta u nas z dnia na dzień. Robotnicy, zachęceni uczynną pomocą ze strony klubu, zaczęli licznie nadsyłać opracowane już wnioski, do tej pory często wstydliwie ukrywane oraz pomysły, z wykonaniem których nie mogli dać sobie sami rady.

Już w ostatnich miesiącach ubiegłego roku wprowadzono w życie wiele nowych pomysłów, które przyniosą nam znaczne korzyści. A oto niektóre z nich: tow. Zygmunt Wincek połączył pompy wodne, pracujące na zbiorniku Nr 1 w ten sposób, aby mogły zasilać jednocześnie dwa zbiorniki. Zastosowanie tego pomysłu okazało się w praktyce bardzo korzystne, gdyż pozwala uniknąć postojów z braku wody. Za pomysł swój tow. Wincek otrzymał premię w wysokości 20.000 złotych. Tow. Wacław Zawiera, kierownik naszych magazynów, sporządził wózek na szynach, którego boki otwierają się automatycznie. Wózek ten przyśpiesza wyładunek węgla z wagonów do magazynów na naszej bocznicy kolejowej przy ul. Srebrzyńskiej. Za usprawnienie to otrzymał tow. Zawiera premię w wysokości 3.000 złotych. Ob. Walenty Kaczmarek zmienił przy maszynie do mierzenia towarów łożysko z żeliwa na żelazne. Łożysko z żelaza nie ulega pęknięciom i maszyna pracuje bez zarzutu. Pomysł ten nagrodzono premią w wysokości 3 tysięcy złotych.

Nie wątpimy, że działalność klubu również w nowym roku, roku planu 6-letniego, przyniesie dalsze sukcesy na odcinku udoskonalenia techniki produkcji.

Stefan Bocheński
korespondent fabryczny „Głosu"
z PZPJG Nr 8

Wróg klasowy wszędzie czyha
Zdemaskowaliśmy szkodliwą plotkę

Niedawno w **PZPB Nr 8** rozeszła się plotka o rzekomo złych warunkach, w jakich mają znajdować się dzieci naszych pracowników, przebywające w prewentorium Konradówka w Młodzieszynie, pow. Sochaczew.

Niezwłocznie udała się tam delegacja matek z naszych zakładów, ażeby naocznie zbadać stan rzeczy na miejscu.

Kiedy za zakrętem drogi, wiodącej do prewentorium, ujrzeliśmy piękną, otoczoną iglastymi lasami jednopiętrową willę, zgodnie stwierdziliśmy, że warunki klimatyczne dla zagrożonych gruźlicą naszych dzieci są tu wymarzone.

Później stwierdziliśmy również, iż wyżywienie oraz opieka są tu nienaganne.

Dzieci zastałyśmy w jadalni przy obiedzie. Schludna ich odzież oraz wzorowa czystość pomieszczeń rozwiały jakiekolwiek podejrzenia.

Obiad był smaczny i pożywny. Dzieciom jest tak dobrze, że nie chcą powracać do domów.

Rozsiewanie oszczerczych plotek które z początku skłoniły niektórych rodziców do zabrania dzieci do domu było wysoce szkodliwe i krzywdzące przede wszystkim dla dzieci, krzywdziły one również kierownictwo oraz personel prewentorium, dokładający wszelkich starań, ażeby możliwie najlepiej prowadzić powierzoną sobie placówkę.

Jest to jeszcze jeden dowód, że wróg klasowy stara się wszelkimi siłami i gdzie tylko może siać zamieszanie i niezadowolenie wśród klasy pracującej, ażeby opóźnić nasz marsz do Socjalizmu.

F. Andrzejewska
Korespondent fabryczny „Głosu"
z PZPB Nr 8.

Martwe remanenty
w sklepach detalicznych Centrali Tekstylnej

W dniu 28 grudnia ukazał się w „Głosie" artykuł korespondenta pt. „Miliony, rzucone molom na pożarcie". Chociaż artykuł dotyczył CHPO, lecz skłaniał zarazem do zwrócenia uwagi na to samo zjawisko w innych instytucjach. Otóż „na moim podwórku" — a pracuję w sklepie Centrali Tekstylnej przy ul. Piotrkowskiej 30 — również sytuacja nie przedstawia się pod tym względem lepiej. Już od roku posiadamy na składzie kapelusze męskie oraz kapeliny. Artykuły te dotychczas nie znalazły dostatecznej ilości nabywców i niszczą się, zawalają półki sklepowe i zamrażają kapitał obrotowy. To samo dzieje się z pewnymi asortymentami konfekcji. Jak dotąd kierownictwo sklepu nie zainteresowało się tymi niepokupnymi towarami, nie zabiegało także o ewentualną zmianę ich cen w Biurze Handlu Detalicznego.

Należało by jednak poczynić w tym kierunku pewne kroki. I nie tylko we wspomnianym sklepie, ale również i w wielu innych, gdzie niewątpliwie zachodzi ta sama lub podobna sytuacja, kierownicy powinni zwrócić uwagę na martwe remanenty.

Uchwały Krajowej Narady Oszczędnościowej zapadły rok temu, lecz pamiętajmy, że obowiązują nadal.

Stały czytelnik „Głosu"
(nazwisko i adres znane redakcji)

Dzieci wiejskie
otrzymają podarki noworoczne

Związek Samopomocy Chłopskiej w tych dniach organizuje w 70 gromadach i gminach naszego województwa t. zw. **„Zabawy Choinkowe"**, przeznaczone dla dzieci biednych chłopów. Zabawy te połączone będą z artystycznymi występami zespołów świetlicowych oraz kapel ludowych.

Imprezy powyższe w pierwszym rzędzie odbędą się we wsiach produkcyjnych oraz we wsiach, gdzie przeważa biedota wiejska. Na „zabawach choinkowych" 3500 dzieci chłopskich otrzyma **noworoczne upominki** w postaci książek, zabawek i słodyczy.

(T.)

Na Froncie WSPÓŁZAWODNICTWA PRACY
Praca - najlepszym hołdem

Przewodniczący Rady Zakładowej **PZPB Nr 17,** tow. Fesser, przegląda właśnie listę, podającą, która z przędek wykonała **największy procent normy podczas Dni Stalinowskiej Pracy.**

— Najlepiej popisała się ob. Walentyna Dobiesz — oświadcza tow. Fesser pokazując nam na wykazie obliczone wyniki jej pracy. Są naprawdę imponujące. Ob. Dobiesz, jako prządka, wykonywała zwykle 105 procent normy. Uczestnicząc w Dniach Stalinowskich podniosła procent wykonania planu do 119 procent.

Wraz z tow. Fesserem idziemy do sali obrączniaków. Z daleka już spostrzegamy krzątającą się przy maszynie prządkę. Nie trzeba jej długo zachęcać, aby opowiedziała nam o Stalinowskich Dniach. Sama z przejęciem powraca pamięcią do tych dni, wspominając, jak piękne była przybrana sala i jaki zapał ogarnął wówczas robotników. I ona nie szczędziła wysiłków.

— Wykonałam w pełni zobowiązania ku czci **70 rocznicy urodzin Tow. Stalina.** Jestem bezpartyjna i dla Wodza międzynarodowej klasy robotniczej żywię uczucia największej wdzięczności i miłości. Pod niesieniem wydajności mej pracy w tym uroczystym dniu, złożyłam swój hołd w sposób najlepszy na jaki było mnie stać.

5 stycznia

Z życia Partii

UWAGA, PZPR-owcy STUDIUJĄCY LUB ZATRUDNIENI NA W. S. G. W.

W czwartek, dnia 5. I. 1950 r. w gmachu Dzielnicy „Staromiejska" (ul. Południowa 11) o godz. 16. odbędzie się **zebranie wyborcze.**

Obecność wszystkich członków i kandydatów POP PZPR — przy W. S. G. W. — bezwzględnie obowiązkowa.

Metalowcy dali dobry przykład!

W fabryce im. Strzelczyka powstał pierwszy klub korespondentów

Kto pójdzie w ich ślady?

W Zakładach Metalowych im. Józefa Strzelczyka powstał w tych dniach pierwszy w Łodzi Klub Korespondentów Fabrycznych „Głosu Robotniczego". 26 osób, które stworzyły ten klub, postawiły sobie za cel nawiązanie ścisłej współpracy z Redakcją w drodze nadsyłania co najmniej 1 korespondencji tygodniowo z życia zakładu i jego załogi, powiadamiania Redakcji o wszystkim, co się w zakładach dzieje, dzielenie się z nią swymi osiągnięciami i bolączkami. Poza tym ważnym odcinkiem pracy Klubu będzie współdziałanie z redakcją gazetki zakładowej, której redaktorzy zostali również członkami Klubu.

Dotychczasowa praktyka w Zakładach im. Strzelczyka wykazała, że gazetkę ścienną opracowywało kilka osób, że korespondencje do „Głosu" nadsyłali również jedynie nieliczni robotnicy. **Klub postanowił skończyć z tym stanem rzeczy, Postanowił również zwerbować jak największą ilość korespondentów fabrycznych.**

Zebranie organizacyjne nacechowane było zapałem i ochotą do pracy, jaka ożywia wszystkich członków Klubu. **Zarówno towarzysze, jak i bezpartyjni** mówili wyczerpująco o dotychczasowych trudnościach i wyrażali całkowitą pewność, że trudności te zostaną pokonane.

—Dotychczas bardzo rzadko znajdowaliśmy listy w skrzynce gazetki ściennej, umieszczonej w naszych zakładach — mówił tow. **Tomczak.** — Nie potrafiliśmy skłonić naszej załogi, zachęcić robotników, by w sposób krytyczny i samokrytyczny pisali o swej pracy, o swych troskach i osiągnięciach. Gazetki ścienne wydawaliśmy dorywczo — od okazji do okazji. Nie było systematyczności w naszej pracy. Powstający dziś Klub będzie stałym łącznikiem między nami a Redakcją „Głosu", stanowić ma jakby rozszerzone kolegium redakcyjne gazetki ściennej, regularnie wychodzącej.

— Tyle mamy spraw, o których należy pisać, którymi żyjemy w zakładach — mówił tow. Czarnecki — sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej. — Wkraczamy w pierwszy etap realizacji zadań Planu Sześcioletniego — czy nie powinniśmy pisać o tym, jak i z czym przystępujemy do tych zadań? Trwają przygotowania do wyborów do władz partyjnych i o tym należy pisać. Akcja wyborcza do władz partyjnych staje się dla nas podsumowaniem naszej dotychczasowej pracy na wszystkich odcinkach i wytyczy plany na przyszłość. Podchodzimy do niej, korzystając z podstawowego oręża klasy robotniczej — krytyki i samokrytyki. Tak też powinny wyglądać nasze korespondencje do „Głosu". Nieskrępowana, robociarska krytyka i samokrytyka, nie ukrywająca wstydliwie żadnych braków i nie uginająca się przed żadną próbą tłumienia, może i musi przyczynić się do usunięcia wielu braków i błędów. A czy zagadnienia socjalne, świetlicowe, bezpieczeństwa i higieny pracy w naszych zakładach nie mogą zainteresować całej łódzkiej klasy robotniczej, czy nie powinniśmy dzielić się swymi doświadczeniami na łamach „Głosu" z innymi metalowcami i robotnikami z innych gałęzi przemysłu? Przynajmniej raz na tydzień powinna ukazywać się w „Głosie" korespondencja z naszych zakładów.

— Wybrany dziś Zarząd Klubu — mówił tow. **Hacała** — powinien skłaniać wszystkich do najczęstszego pisywania, powinien wciągać do tych prac nie tylko członków Klubu, ale w ogóle jak największą ilość naszych robotników.

Już na pierwszym zebraniu Klubu zgłosiło się 7 osób, które jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia zobowiązały się zbiorowo i indywidualnie opracować kilka korespondencji dla naszego pisma. Ustalono również termin najbliższego zebrania Zarządu Klubu. Na zebraniu tym nowowybrany Zarząd omówi i ustali plan pracy na bieżący miesiąc.

Klubowi Korespondentów Fabrycznych „Głosu Robotniczego" przy Zakładach Metalowych im. Strzelczyka życzymy owocnej pracy. Jak będzie on pracował, czy zapał pierwszego zebrania nie zostanie przysłowiowym słomianym ogniem — ocenią nasi Czytelnicy w najbliższym czasie.

Uważamy, że podobne Kluby powinny powstać we wszystkich łódzkich fabrykach. Tym razem metalowcy dali przykład. Kto pójdzie w ich ślady? — Oczekujemy odpowiedzi na nasz apel.

(m. z.)

Miasto i jego bolączki

Nasi Czytelnicy zwracają uwagę...

Wędzarnia w tramwajach

Tow. J. Matusiak — korespondent „Głosu" — pisze: „Większość pasażerów tramwajów łódzkich z zadowoleniem przyjęła uchwałę MRN w sprawie zakazu palenia papierosów w wagonach. Cieszyliśmy się, że skończy się wędzarnia w tramwajach, oraz wypalanie dziur w cudzej garderobie. Tymczasem uchwała — uchwałą, niby weszła w życie, niby są w tramwajach tabliczki, zabraniające palenia, ale nikt nie zwraca uwagi na to, czy wszyscy stosują się do tego zakazu. Zapytuję, kiedy wreszcie zaczniemy przestrzegać obowiązujących uchwał i przepisów?...".

Dyrekcja MZK powinna zwrócić uwagę konduktorom, aby czuwali nad porządkiem w wagonach tramwajowych i nie pozwalali na łamanie przepisów porządkowych.

Znów o pogotowiu

W drugi dzień świąt — 26 grudnia ub.r. — zachorował mój 6-letni synek — pisze ob. W. P. — Skarżył się na ból, temperatura podniosła się do 39 stopni. Nazajutrz, wychodząc do pracy, prosiłem żonę, aby wezwała lekarza rejonowego. Lekarka oświadczyła, że nie wie, czy przyjdzie, bo ma dużo wizyt. Czekaliśmy bezskutecznie do godziny 20. Temperatura u dziecka stale podnosiła się. Postanowiłem więc wówczas wezwać Pogotowie. Czekałem do godz. 3 w nocy, a karetka nie zjawiła się...".

List ten jest jeszcze jednym dowodem, potwierdzającym słuszność twierdzeń artykułu, który wczoraj poruszył właśnie tę sprawę w naszym piśmie. Pogotowie przeciążone jest zgłoszeniami nieistotnymi i z tego powodu nie może udzielać pomocy naprawdę potrzebującym. Mamy nadzieję, że grzywny, które będą nakładane obecnie za nieuzasadnione wzywanie Pogotowia, przyczynią się do poprawy w tej dziedzinie.

Likwidujemy bolączki

Kasjerzy otrzymują odpowiednie banknoty

Narodowy Bank Polski w Warszawie — Departament Ogólny, nadesłał nam wyjaśnienie w sprawie listu pt. „Prosimy o drobne banknoty". Oddziały Narodowego Banku Polskiego planowo i zapobiegliwie przygotowują na każdą wypłatę wynagrodzeń pracowniczych odpowiednie odcinki banknotów w potrzebnych ilościach. W obecnym jednak okresie wzmożonych wypłat wystąpiły, z przyczyn natury technicznej, pewne trudności w zaopatrzeniu niektórych Oddziałów we wszystkie żądane odcinki banknotów. Trudności te już usunięto i Oddziały NBP w całości pokrywają zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju banknoty w odpowiedniej ilości.

Żłobek na Chojnach będzie gotów w lecie

Prezydium DRN Łódź-Południe nadesłało nam odpowiedź na list, zamieszczony w rubryce „Miasto i jego bolączki" w sprawie braku żłobka dzielnicowego na Chojnach. Otóż przy ul. Warneńczyka rozpoczęto budowę żłobka w lipcu ub. r. Budynek pod każdym względem będzie odpowiadał swemu przeznaczeniu. Obecnie znajduje się on już pod dachem i latem 1950 r. zostanie oddany do użytku.

Wstęp do Galerii Sztuki bezpłatny

Przybyło wiele arcydzieł malarstwa polskiego i obcego

Dyrekcja Muzeum Sztuki w Łodzi zawiadamia, że w związku z upaństwowieniem Muzeum od dnia 1 stycznia 1950 r., wstęp do Galerii Muzeum jest bezpłatny. Przypomina również o niecodziennej i interesującej wystawie rysunków Rembrandta oraz grafiki Norblina i Płońskiego.

Wystawa ta będzie trwać tylko do 15 bm., gdyż po tym czasie zostanie wysłana do Poznania.

Dyrekcja Muzeum komunikuje zwiedzającym, że Galeria Muzeum wzbogaciła się o cały szereg nowych arcydzieł sztuki polskiej i zagranicznej: przybyły płótna Pankiewicza, Sichulskiego, Estebana Murillo, jednego z najsłynniejszych malarzy hiszpańskich XVII w., obraz ze szkoły Gerarda Terborcha, malarza holenderskiego XVII w., poza tym ze sztuki nowoczesnej obrazy Toulouse-Lautreca, Legera, Luis Marcoussis'a oraz wiele innych.

Wobec wzrastającej frekwencji, do dyspozycji publiczności oddanych zostaje coraz więcej oprowadzających po Galerii, którzy wygłaszają popularne pogadanki. Dyrekcja prosi o dalsze zamawianie wycieczek i liczne odwiedzanie Muzeum Sztuki, które mieści się w pałacu przy ul. Więckowskiego 36. Godziny otwarcia Muzeum pozostały niezmienione: codziennie prócz poniedziałków od 10—18, w czwartki od 15—20, w niedziele i święta od 10—17

Rejestracja wojskowa

Dziś, dnia 5 stycznia br. stawią się do rejestracji mężczyźni: z terenu R.K.U. Łódź-Miasto I (komisariat M. O. 6, 7, 8, 9, 10, 15):

Rocznik 1906 przy ul. Ogrodowej 34 (na litery K, L, Ł); rocznik 1909 przy ul. Ciesielskiej 7—9 (na litery K, L); rocznik 1908 przy ul. Skarbowej 28 (na literę M); rocznik 1905 przy ul. Wólczańskiej 251 (na literę K); roczniki 1921, 1920, 1919 przy ul. Kopernika 46 (opóźnieni w rejestracji wiosennej).

Z terenu R.K.U. Łódź-Miasto II (komisariat M. O. 1, 2, 3, 4, 5, 11, 12, 13, 14):

Rocznik 1909 przy ul. Świętokrzyskiej 15 (na litery Ł, M); rocznik 1911 przy ul. Armii Ludowej 28 (na litery L, Ł, M); rocznik 1905 przy ul. Lokatorskiej 10 (na litery K, L, Ł); rocznik 1906 przy ul. Piotrkowskiej 104a (II p.) — (na litery M); rocznik 1912 przy ul. Piotrkowskiej 104a (III p.) — (na literę M).

Dnia 7 bm. stawią się do rejestracji mężczyźni: z terenu R.K.U. Łódź-Miasto I (komisariat M. O. 6, 7, 8, 9, 10, 15):

Rocznik 1906 przy ul. Ogrodowej 34 (na litery Ł, M); rocznik 1909 przy ul. Ciesielskiej 7—9 (na litery L, Ł, M); rocznik 1908 przy ul. Skarbowej 28 (na litery M, N); rocznik 1905 przy ul. Wólczańskiej 251 (na literę K).

Z terenu R.K.U. Łódź-Miasto II (komisariat M. O. 1, 2, 3, 4, 5, 11, 12, 13, 14):

Rocznik 1909 przy ul. Świętokrzyskiej 15 (na literę M); rocznik 1911 przy ul. Armii Ludowej 28 (na literę M); rocznik 1905 przy ul. Lokatorskiej 10 (na literę M); rocznik 1906 przy ul. Piotrkowskiej 104 a (II p.) (na litery N, O); rocznik 1912 przy ul. Piotrkowskiej 104 a (III p) — (na litery N, O).

Łańcuch ofiar

na sieroty po poległych bohaterach

Obywatel Maurycy Lenga wpłacił zł. 2.000 (słownie zł. dwa tysiące) na sieroty po poległych Uczestnikach Walki Zbrojnej i zł. 2.000 (słownie zł. dwa tysiące) na sieroty po poległych funkcjonariuszach M. O., oraz wzywa do wpłacenia ob. Bajanowskiego z ul. 6-go Sierpnia 70, mjr. Jerzego Stelaka i ob. Pacanowskiego z ul. Jaracza 69.

Powitanie Nowego Roku

przez dzieci

Oddział Grodzki — Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi urządza w dniu 8 b. m. o godz. 9.30 w sali kina „Włókniarz" dla dzieci swych członków uroczyste powitanie NOWEGO ROKU.

Proszone są dzieci od 0 — 14 lat.

„Czarodziej sadów" na ekranach łódzkich

Dzisiaj wchodzi na ekrany „Tęczy" i „Wisły" wspaniały film produkcji radzieckiej p. t. **„Czarodziej Sadów"**, ilustrujący życie, pracę i epokowe odkrycia znakomitego biologa — **Iwana Miczurina.**

Nie wszyscy łodzianie mieli okazję obejrzeć ten film, gdyż w ramach ostatnio urządzanego Festiwalu wyświetlany był tylko przez trzy dni. Obecnie natomiast ukazuje się jako film repertuarowy.

Zima nie przerwała prac w budownictwie

Obecnie prowadzone są roboty wewnętrzne

Jak już podawaliśmy niejednokrotnie — **roboty budowlane będą prowadzone w naszym mieście w ciągu całej zimy** bez względu na warunki atmosferyczne.

W jakim stopniu jednak opady śnieżne i mrozy — choć stosunkowo jeszcze niewielkie — wpłynęły na przebieg robót budowlanych? Udaliśmy się na teren t. zw. „Starego Miasta", gdzie prace prowadzi **Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane, Oddział I Budowlany.**

Stwierdziliśmy tam, że **roboty przeniosły się do wnętrza budynków. Murarze** wykańczają wnętrza, a mianowicie zaprawiają dziury, powstałe przy instalowaniu kanalizacji, wodociągu, gazu i przewodów elektrycznych. Celem nie dopuszczenia do marznięcia murarze posługują się koksownikami oraz chlorkiem wapnia, który dosypany do zaprawy pozwala na jej wyschnięcie przed zamarznięciem. Poza tym murarze podgrzewają piasek przed użyciem go do zaprawy muraskiej.

Równocześnie z murarzami pracują wewnątrz budynków szklarze. Od wydajności ich pracy zależą postępy robót, gdyż ci ostatni mogą skutecznie pracować tylko w zabezpieczonych pomieszczeniach.

Zainteresowaliśmy się ponadto, czy robotnicy budowlani zostali już zaopatrzeni w przyrzeczone im ciepłe ubrania — watowane kurtki, buty filcowe względnie chodaki oraz peleryny. Okazało się, że otrzymała je dopiero pewna część robotników a mianowicie ci, którzy są wystawieni na najbardziej surowe warunki atmosferyczne, jak murarze kominów, dozorcy i tp.

Podobnie jak na Starym Mieście, tak i przy wszystkich innych robotach, prowadzonych przez PPB, roboty budowlane trwają nadal, przeniosły się tylko do wnętrz, stawianych budynków.

Jel.

Posiedzenie naukowe

XV Posiedzenie Naukowe Łódzkiego Koła T-wa Int. Polskich, które miało odbyć się w dniu 18 grudnia 1949 r., odbędzie się dnia 8 stycznia b. r. o godz. 11 w sali wykładowej II Kliniki Chor. Wewn. UŁ przy ul. Sterlinga 1-3.

Gwiazdka dla dzieci

Dnia 6 b. m. o godz. 11 w lokalu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 108, odbędzie się GWIAZDKA DLA DZIECI GASTRONOMIKÓW, urządzona staraniem Sekcji Gastronomicznej przy Związku Zaw. Prac. Przem. Spożywczego w Polsce.

Dla usprawnienia transportu

Reorganizacja przedsiębiorstw samochodowych

Aby skupić w jednym ośrodku dyspozycyjnym poczynania w zakresie transportu samochodowego i spedycji, a przez to usprawnić go i uczynić tańszym, dokonana została z dniem 1 stycznia b. r. reorganizacja przedsiębiorstwa państwowego — Państwowa Komunikacja Samochodowa (PKS), które przekształcone zostało na przedsiębiorstwo pod nazwą **Państwowa Komunikacja Samochodowa — Przedsiębiorstwo Transportowo - Spedycyjne.**

Do nowoutworzonego przedsiębiorstwa zostały włączone wszystkie agendy „Spedytora" oraz „Hartwiga", które zajmowały się transportem samochodowym na terenie Polski. Przedsiębiorstwo „Spedytor" uległo likwidacji. „Hartwig" będzie istniał nadal z tym, że do jego zadań należy obecnie tylko spedycja zagraniczna.

Noworoczna choinka

Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Spożywczego, Oddział Wojewódzki w Łodzi zawiadamia, że dnia 6 stycznia rb. o godz. 10. odbędzie się w Łodzi przy ul. Młynarskiej 32 (dawne kino „Przyszłość") Uroczysta Noworoczna Choinka dla dzieci pracowników sektora prywatnego, członków naszego Związku. Na uroczystość tę serdecznie zapraszamy zgłoszone dzieci wraz z rodzicami.

Prace Koła Opiekuńczego Elektrowni

przy XVI Gimn. i Liceum Żeńskim

Upłynęło niespełna pół roku od chwili zorganizowania Rodzicielskiego Koła Opiekuńczego przy XVI Gmin. i Liceum Żeńskim, a możemy się już wykazać poważnymi wynikami naszych poczynań. W skład Koła Opiekuńczego wchodzą przeważnie robotnicy, którzy potrafili nawiązać bliższą współpracę z młodzieżą szkolną i gronem pedagogicznym.

Ucząca się młodzież wraz z robotnikami bierze wydatny udział we wszystkich obchodach i uroczystościach. W świetlicy Elektrowni odbyło się kilka akademii oraz koncertów, urządzonych staraniem młodzieży, oraz wspaniała akademia młodzieżowa ku czci Generalissimusa Józefa Stalina z okazji 70-lecia Jego urodzin, na którą młodzież przybyła wyjątkowo licznie.

Koło Rodzicielskie dopomogło administracji szkolnej do uporządkowania budynku szkolnego na okres zimowy. W programie działalności Koła jest dalsza opieka nad młodzieżą szkolną.

Jan Kazimierczak
Korespondent „Głosu" z Elektrowni Łódzkiej

Mrozy za pasem

Będzie można dowoli używać nart, łyżew i sanek

Zwolennicy sportów zimowych na reszcie mogą być zadowoleni, gdyż od kilku dni pada śnieg, a temperatura zwolna spada. Bliskie więc już są dni, kiedy będzie można używać dowoli **nart, łyżew i sanek.**

A w tym roku dorośli i młodzież będą mieli w dziedzinie sportów zimowych większe możliwości, niż dotychczas: powstało bowiem wiele **nowych lodowisk i torów saneczkowych.**

Narciarze będą mogli korzystać z pięknego zjazdu leśnego w Łagiewnikach. Tor jest już przygotowany od dawna, oczekiwał tylko na śnieg.

W najbliższych dniach w lesie łagiewnickim zostanie uruchomiony Dom Sportowy, posiadający świetlicę, szatnię, przechowalnię sprzętu oraz warsztat reperacyjny.

Saneczkowicze uzyskają odpowiednie tory: w Łagiewnikach (dostępny tylko dla dorosłych z uwagi na niebezpieczne wiraże), dla dzieci w Parku Ludowym (będzie oświetlony) oraz wiele mniejszych zjazdów w parkach łódzkich.

Łyżwiarze posiadają obfity wybór **lodowisk:** Na Zdrowiu na stawach, gdzie przygrywać będzie muzyka z płyt, przy Al. Kościuszki 3, Piotrkowskiej 186, przy ul. Nawrotróg Wodnej, na stadionach sportowych przy ul. Kilińskiego, Karolewskiej, na „Wimie", na stadionie kolarskim oraz na kortach tenisowych „Ogniwa" i w parku Scheiblera.

Byłoby pożądane, aby inicjatorzy tych wszystkich lodowisk (kluby i zrzeszenia sportowe) przeznaczyły część posiadanych łyżew na wypożyczanie za pewną opłatą.

Dlaczego w aptekach brak ligniny?

„Centrosan" posiada znaczne zapasy tego artykułu

W aptekach łódzkich od paru dni daje się zauważyć **brak ligniny.** — Zwróciliśmy się więc do hurtowni „Centrosan" w Łodzi, przyjmującej zgłoszenia aptek na ten artykuł. Okazało się, że hurtownia posiada duży zapas ligniny w paczkach po 250 gr, 100 gr, oraz w arkuszach. Apteki zaś żądają ligniny w paczkach po 50 gr, a kiedy jej nie otrzymują, w ogóle rezygnują z zamówień.

To stanowisko aptek uznać należy za wyjątkowo nieobywatelskie. Widocznie personel aptek nie chce się trudzić pakowaniem ligniny z arkusza w paczki 50-gramowe, raczej woli więc zaprzestać sprzedaży tego artykułu. Jak jednak powszechnie wiadomo, największym popytem cieszą się właśnie paczki 100 gramowe i 250-gramowe. W tym stanie rzeczy stanowisko aptek staje się jeszcze bardziej niezrozumiałe.

Prosimy Izbę Aptekarską o zainteresowanie się tą sprawą i o możliwie szybkie załatwienie jej w sposób pomyślny.

(m.)

Wiader nie zbraknie!

Nieuzasadnione pogłoski

W ostatnich dniach na ulicach naszego miasta często można zauważyć przechodniów, trzymających w rękach nowe wiadra. Wzmożony popyt na wiadra w pewnej mierze usprawiedliwia brak instalacji sieci wodociągowej w wielu domach łódzkich. Dlaczego jednak tak wszyscy naraz postanowili zaopatrzyć się w wiadra?

Mianowicie rozeszła się niczym nieuzasadniona pogłoska, że wiader zabraknie. Zwróciliśmy się do Centrali Handlowej Przemysłu Metalowego, gdzie zapewniono nas, że zaopatrzenie w wiadra jest dostateczne, że nawet w bieżącym kwartale jest ono wyższe, niż w ubiegłym. Poza tym duże transporty znajdują się w hurtowniach CHPM, a nowe — ciągle nadchodzą. Sklepy Centrali, jak również sklepy PSS i PDT będą mogły w całości zaspokoić zapotrzebowanie na wiadra.

Ponadto w najbliższym czasie wiadra znajdą się również w sklepach Miejskiego Handlu Detalicznego.

(m.)

Dyżury aptek

Dzisiejszej nocy dyżurują następujące apteki: Piotrkowska 165 — Chądzyńska, Narutowicza 6 — Głuchowski, Rzgowska 147 — Kowalski, Więckowskiego 21 — Malczewski, Karolewska 48 — Sanicka, Limanowskiego 80 — Stokłowski, Napiórkowskiego 41 — Bartoszek.

Ogłoszenia drobne

ZGUBIONO 31 grudnia — 49 r. teczkę z książką podatkową Nr. 1, Kowalski Andrzej, Cieszyńska 11. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. 11671-g

ZGUBIONO kartę rzemieślniczą wyd. przez Urząd Przemysłowy w Wilnie w roku 1944 — VIII. — 9 na prowadzenie rzemiosła kamasznicze go, na nazwisko Urbanowicz Piotr. 11668-g

Łódzkie Zakłady Cewek Przędzalniczych
Przedsiębiorstwo Państw Wyodrębnione
Łódź, Kopernika 60
zatrudnią natychmiast:
Księgowych i starszych księgowych do Działu Finansowego.
Księgowych do Oddziału Kosztów Własnych.
Wykwalifikowane maszynistki.
Zgłoszenia przyjmuje Dział Personalny. 16-g

WIĄZEK SPÓŁDZIELNI PRACY W ŁODZI
zaangażuje natychmiast
wykwalifikowanych księgowych - bilansistów, rewidentów oraz księgowych.
Zgłoszenia osobiste wraz z życiorysem przyjmuje Samodzielny Referat Kadr w Łodzi, ul. Jaracza 40, w godz. od 10-ej do 12-ej.
Samodzielny Referat Kadr. 15-g

Wykwalifikowany korektor
potrzebny od zaraz
Zgłoszenia:
„Głos Robotniczy"
Łódź, ul. Piotrkowska 86 III p. Sekretariat

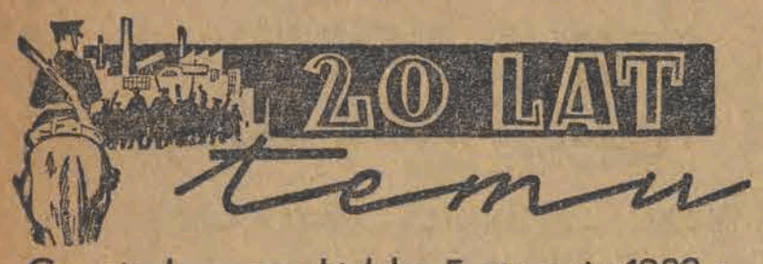

Co pisała prasa łódzka 5 stycznia 1930 r.

REJENCI WZYWAJĄ POMOCY

Do komendy policji w Łodzi zgłosiła się delegacja rejentów, domagających się delegowania do biur rejentalnych posterunków policji, celem utrzymania porządku. Biura rejentów są bowiem w zastraszający sposób zatłoczone klientami sporządzającymi protesty wekslowe.

TYDZIEŃ REDUKCJI

Ubiegły tydzień był rekordowym o ile chodzi o ilość zwolnionych z pracy. W jednym tylko dniu wczorajszym do Urzędu Pośrednictwa Pracy zgłosiło się 4638 osób, zwolnionych w tymże dniu przez pracodawców.

SUKCES ŁÓDZKICH BOKSERÓW

Bokserska reprezentacja Łodzi pokonała berlińską drużynę „Teutonia" w stosunku 10:6.

POPŁOCH WŚRÓD WŁAŚCICIELI PAPUG

Z powodu szerzenia się zagranicą tak zwanej „choroby papuziej" w Polsce wybuchła istną panika wśród właścicieli papug. Krążą pogłoski o kilku wypadkach śmierci wskutek tej choroby. Władze sanitarne nakazały rejestrację i badanie wszystkich „mówiących ptaków".

NAJNIŻSZY KURS SREBRA OD STU LAT

Giełda londyńska notuje w tych dniach najniższy kurs srebra od stu lat!

-KINA-

ADRIA — dla młodzieży (Stalina 1) „Młodość Tomasza Edisona" — godz. 16, 18, 20
BAŁTYK (Narutowcza 20) — „Sumienie" godz. 17, 19, 21
BAJKA (Franciszkańska 31) „Wschodnie zaloty" godz. 18, 20
GDYNIA (Daszyńskiego 1) — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 1" — godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21
HEL dla młodzieży (Legionów 2-4) „Bohaterowie pustyni" g. 16, 18, 20
MUZA (Pabianicka 173) — „Milcząca barykada" godz. 18, 20.30
POLONIA (Piotrkowska 67) — „Pustelnia Parmeńska" I seria — godz 17, 19, 21
PRZEDWIOŚNIE (Żeromskiego 76) „Pocałunek na stadionie" — godz. 18, 20
ROBOTNIK (Kilińskiego 187) „Oddział Z-8" godz. 18, 20
ROMA (Rzgowska 84) — „Wołga, Wołga" — godz. 16, 18, 20
REKORD (Rzgowska 2) — „Górą dziewczęta" dla młodzieży godz. 16, „Niecierpliwość serca" godz. 18. 20
STYLOWY (Kilińskiego 123) „Panna bez posagu" godz. 18, 20
ŚWIT (Bałucki Rynek 2) — „Bitwa o Stalingrad" — godz. 18, 20
TĘCZA (Piotrkowska 108) „Czarodziej sadów" g. 16.30, 18.30, 20.30
TATRY (Sienkiewicza 40) — „Śpiewak nieznany" — godz. 16, 18, 20.
WISŁA (Daszyńskiego 1) — „Czarodziej sadów" godz. 17, 19, 21
WŁÓKNIARZ (Próchnika 16) — „Ali Baba i 40 rozbójników" godz. 16.30 18.30, 20.30
WOLNOŚĆ (Napiórkowskiego 16) — „Pustelnia Parmeńska" I seria — godz. 16, 18, 20
ZACHĘTA (Zgierska 26) — „Bogaty plon" godz. 18.30, 20.30

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR im. STEFANA JARACZA
(ul. Jaracza 27)

Dziś o godzinie 19.15 sztuka Anatola Surowa pt. „Zielona ulica".

Uwaga: Bilety na dzień 6 i 8 stycznia 1950 r. sprzedaje Miejski Ośrodek Informacji, ul. Potrkowska 104a.

PAŃSTWOWY TEATR NOWY
(Daszyńskiego 34, tel. 123-02)

O godz. 19.15 „Brygada szlifierza Karhana".

Zniżki dla studentów i członków Związków Zawodowych ważne.

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY
(ul. 11 Listopada 21, tel. 150-36)

Codziennie o godzinie 19.15 „Rozbitki" — komedia w 4 aktach Józefa Blizińskiego, z udziałem A. Dymszy, P. Relewicz-Ziembińskiej, W. Waltera, W. Ziembińskiego i innych.

Kasa czynna od 10 do 14 i od 16.

TEATR „OSA"
(Traugutta 1, tel. 272-70)

O godz. 19.30 — „Romans z wodewilu" z udziałem T. Wesołowskiego.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA"

O godzinie 19.15 „Ptasznik z Tyrolu" — operetka w 3 aktach M. Westa i Helda. Udział bierze cały zespół artystyczny. Chór — Balet — Orkiestra. Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 10 do 13 i od 17.

W niedzielę i święta kasa czynna od godz. 11.

PAŃSTWOWY TEATR ŻYDOWSKI
(ul. St. Jaracza 2, tel. 217-49)

Piątek, dnia 6 stycznia, premiera „Wielkie zmaganie" (Montserrat) Emanuela Roblesa, w przekładzie i reżyserii Jakuba Rotbauma. Początek o godz. 19.30.

RADIO

CZWARTEK 5 stycznia 1950

11.55 (Ł) Sygnał — chwila muzyki. 12.04 Dziennik południowy. 12.25 Przerwa. 13.20 (Ł) Chwila muzyki. 13.25 Program dnia. 13.30 Muzyka rozrywkowa. 14.00 Kronika ZSRR i krajów demokracji ludowej. 14.15 (Ł) Komunikaty. 14.20 (Ł) „Higiena odżywiania". 14.30 (Ł) Muzyka popularna. 14.50 (Ł) „Sprawy naszego miasta". 14.55 Koncert solistów. 15.30 „Budujemy Nieznanowo". 15.50 Muzyka rozrywkowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.20 (Ł) Aktualności łódzkie. 16.25 (Ł) Pieśni kompozytorów polskich i obcych. 16.45 (Ł) Z „Pałacu Baśni TPD". 17.00 „Słuchamy muzyki". 18.00 „Z kraju i ze świata". 18.15 Muzyka ludowa. 19.00 Pogadanka. 19.15 „Zebranie" — słuchowisko. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.40 Muzyka rozrywkowa. 20.55 „Porozmawiajmy". 21.00 Muzyka popularna. 21.40 „Ludzie bezdomni" — 1 fragment powieści St. Żeromskiego. 22.00 (Ł) Rozmowa o filmie „Bogata narzeczona". 22.13 (Ł) Omówienie programu lokalnego na jutro. 22.15 Koncert rozrywkowy. Transmisja do Czechosłowacji. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Program na jutro. 23.15 Muzyka poważna. 24.00 Zakończenie audycji i Hymn.

Wyniki konkursu
na najlepszą recenzję o filmie radzieckim

Po ostatecznym rozpatrzeniu prac, nadesłanych na konkurs na najlepszą recenzję o filmie radzieckim, sąd konkursowy postanowił: **Pierwszą nagrodę** w kwocie 5.000 zł. otrzymuje **Jadwiga Świereczyńska** za recenzję z filmu „Opowieść o prawdziwym człowieku". — **Drugą nagrodę** w kwocie 3.000 zł. otrzymuje **Lech Ran-Rokicki** za recenzję z filmu „Opowieść o prawdziwym człowieku".

Poza tym każdy z 25 uczestników, dopuszczonych do ostatecznej oceny ich prac otrzymuje **Nagrody Książkowe.** — Nagrody wysłane zostaną pocztą.

ZE SPORTU

W niedzielę pływacy łódzcy
zmierzą się na basenie „Ogniska" z pływakami poznańskimi o puchar P.Z.P.

Pierwsze międzyokręgowe zawody pływackie o puchar Polskiego Związku Pływackiego Poznań — Łódź, zostaną rozegrane na basenie Stowarzyszenia „Ognisko" w niedzielę 8 stycznia o godz. 17.00.

Zawody wywołały wielkie zainteresowanie nie tylko w Łodzi, ale i w innych miastach Polski, aczkolwiek w tym terminie w Krakowie odbędzie się mecz Kraków — Warszawa, a w Bytomiu Śląsk — Wrocław. Opinia sportowa całej Polski liczy na doskonałe wyniki zawodników łódzkich, którzy znajdują się w tej chwili w b. dobrej formie. Działacze ŁOZP nie chcą ujawniać na razie zgłoszonych prób bicia rekordów Polski, ale nie mniej wiele obiecują sobie po Bonieckim, Jerze, Proniewiczównej i Kowalskiej.

Skład Łodzi na zawody z Poznaniem został już ustalony i wygląda następująco:

400 m stylem dow.: — Jera i Sobczak, rez. Skupiński.

100 m stylem dowolnym: Boniecki i Stanowski, rez. Zieliński.

200 m stylem klasycznym: Nikodemski i Dobrowolski, rez. Gorzkowski.

100 m stylem grzb.: Boniecki i Sierocki, rez. Lewandowski.

4x200 m stylem dow.: Jera, Stanowski, Jaworski, Sobczak, rez. Boniecki.

Piłka wodna: Dobrowolski, Sobczak, Placek, Jera, Jaworski, rez. Wyszogrodzki i Skupiński.

Kobiety:

400 m styl. dow.: Kowalska, Woźniakówna, rez. Nastałek.

100 m styl. dow.: Kowalska, Sobczak, rez. Nastałek.

200 m styl. klas.: Proniewicz, Malinowska I, rez. Maślakiewicz.

100 m. styl. grzb.: Ciemieniewska, Woźniak, rez. Maślakiewicz.

4x100 m styl. zmiennym: Ciemieniewska, Malinowska, Proniewiczówna, Sobczak, rez. Maślakiewicz i Kowalska.

Przedsprzedaż biletów odbywa się w sekretariacie „Ogniska".

Na marginesie tych zawodów komunikujemy, że:

Zarząd Polskiego Związku Pływackiego przychylnie ustosunkował się do wniosku ŁOZP i wycofał z programu międzyokręgowych zawodów o puchar PZP konkurencję młodzików — chłopców i dziewcząt.

Skład hokeistów ŁKS Włókniarza na turniej krynicki

Na turniej hokejowy w Krynicy, który rozegrany zostanie w dniach 6, 7 i 8 stycznia, drużyna ŁKS Włókniarz wyjeżdża w następującym składzie.

Makutynowicz (Szkup), Chodakowski, Mejer, Rączko, Kasprzak, Koczewski, Starzewski, Łapczyński, Walczak, Staniszewski, Glamaczyński (Król).

Wyjazd hokeistów łódzkich nastąpi w dniu 5 stycznia.

Kurs unifikacyjny dla sędziów szermierki

W połowie stycznia 1950 r. przeprowadzony będzie kurs unifikacyjny dla sędziów szermierki. Na kurs winni się zgłosić wszyscy sędziowie jak i też kandydaci na sędziów.

Wzywa się starych zawodników, którzy już nie uprawiają szermierki, aby zgłosili się na powyższy kurs.

Kurs prowadzi mjr. Laskowski wraz z Węgrem mjr. Keveyem.

Kandydaci na sędziów głównych jak i też bocznych zgłoszenia winni przesłać pod adresem Związku, Łódź, ul. Piotrkowska 67 pisemnie.

Wznowienie obozu szkoleniowego kadry narciarskiej

ZAKOPANE. — Po krótkich feriach świątecznych wznowiono w Zakopanem 3 bm. obóz szkoleniowy dla reprezentacyjnej kadry narciarskiej.

Obóz przeniesiono z pensjonatu „Sienkiewiczówka" do „Imperiału" na Bystrym, należącego do GUKF. Na obozie przebywa 66 narciarzy, w tym 10 juniorów. Kadra instruktorsko-szkoleniowa liczy 6 osób. Kierownikiem obozu jest mgr. Zubek, trenerami Orlewicz i Lipowski. Zawodnicy rozpoczęli już treningi w terenie, które potrwają do 3 lutego.

Kto szczęśliwiej rozpocznie nowy rok?
Przed dzisiejszym spotkaniem Poznań — Łódź w boksie

Dzisiaj o godzinie 19 w hali Włókniarza odbędzie się rewanżowe spotkanie bokserskie Poznań — Łódź. Mecz ten zapowiada się wyjątkowo ciekawie z tego względu, że nie dawno, bo w grudniu pięściarze łódzcy walczyli w Poznaniu i ponieśli wysoką porażkę 5:11.

Rywalizacja pomiędzy pięściarzami Poznania i Łodzi datuje się nie od dziś. Bilans dotychczasowych spotkań przedstawia się nieco lepiej dla Łodzi (o jedną wygraną Łódź ma więcej), ale poziom boksu łódzkiego i poznańskiego należy uważać raczej za wyrównany, to też wynik dzisiejszego spotkania trudno przewidzieć, chociaż opinia Łodzi jest zgodna, że mecz wygramy pomimo to, że wystawiamy dzisiaj nie najsilniejszy jeszcze skład.

Wiemy już wszyscy, że w Poznaniu nie jest łatwo wygrać. Poznaniacy u siebie walczą jak lwy, gdyż czują za sobą publiczność i starają się nie zawieść tej publiczności. Miejmy nadzieję, że nasi pięściarze ambicją nie ustąpią dziś swym kolegom i dołożą wszystkich starań, aby ostatnią porażkę z Poznaniem jak najszybciej wymazać z pamięci łodzian.

Zwyciężyć jednak Poznań nie będzie rzeczą łatwą. Niewątpliwie goście wystawią dziś najsilniejszy swój skład, aby ewentualną wysoką porażką w Łodzi nie popsuć sobie reputacji w Warszawie, w której walczyć będą w niedzielę. Nasz skład natomiast teoretycznie jest osłabiony. Brak w nim przede wszystkim Debisza no i... ryzykujemy w wagach lekkiej i półciężkiej. 6 punktów mamy za tym niepewnych, no ale miejmy nadzieję, że pozostałe 10 uratujemy!

Powstało koło sportowe
odzieżowców

Przy Centralnym Zarządzie Przemysłu Odzieżowego w Łodzi zawiązało się koło sportowe, obejmujące sekcje: siatkówki, koszykówki, pływacką, tenisa stołowego oraz sekcję szachową.

W najbliższych dniach odbędzie się zebranie organizacyjne członków koła i wybory kierowników poszczególnych sekcji.

HOKEIŚCI CSR
przed mistrzostwami świata

PRAGA (obsł. wł.). — Zeszłoroczny mistrz świata w hokeju — reprezentacja Czechosłowacji przygotowuje się starannie do tegorocznych rozgrywek o tytuł mistrzowski. Jak wiadomo, mistrzostwa świata odbędą się w tym roku w marcu w Londynie.

W ramach przygotowań hokeiści czechosłowaccy rozegrają w połowie stycznia kilka spotkań z drużyną angielską Harrigay Racers, złożoną z zawodników kanadyjskich. Reprezentacja COS rozegra z drużyną angielską 10 stycznia mecz w Kladnie i 19 w Pradze. Oprócz tego Harrigay Racers rozegrają spotkania w kilku miastach czechosłowackich z miejscowymi drużynami. I tak: 12 stycznia — w Ostrawie, 14 bm. — w Bratysławie, w dwa dni później — w Brnie i 18 bm. — w Czeskich Budziejowicach.

Przed wyjazdem do Londynu reprezentacyjna kadra hokeistów czechosłowackich zgrupowaną będzie na specjalnym obozie przygotowawczym.

Górnik (Janów) wygrał turniej hokejowy
w Katowicach

KATOWICE (obsł. wł) — Ostatnie dwa mecze w noworocznym turnieju hokejowym drużyn śląskich rozegrano na Torkacie.

W spotkaniu o 3 i 4 miejsce Polonia (Bytom) odniosła nieoczekiwane zwycięstwo nad Ogniwem — Piast (Cieszyn) w stosunku 6:5 (2:1, 3:2, 1:2). Bytomiacy wystąpili w składzie wzmocnionym zawodnikami Cracovii: Więckiem, Wołkowskim i Palusem. Bramki dla Polonii zdobyli: Więcek — 2, Wołkowski, — Nikodemski, Palus i Maselko; dla Piasta: Olszewski, Rajski, Hanzlik, Winczur i Hutta. Sędziowali Trytko i Bielecki.

Mecz finałowy Górnika i Stali (Katowice) trwał tylko dwie tercje, z powodu silnej śnieżycy, która uniemożliwiła prowadzenie normalnej gry. Wygrał Górnik 2:1 (1:0, 1:1), zdobywając bramki ze strzałów Gansińca i Wróbla I. Strzelcem bramki dla Stali był Jasiński. W drużynie Górnika wystąpił Bromowicz. Sędziowali Michalik i Ferenc. Zainteresowanie meczami słabe.

— Z BOKSU RADZIECKIEGO —

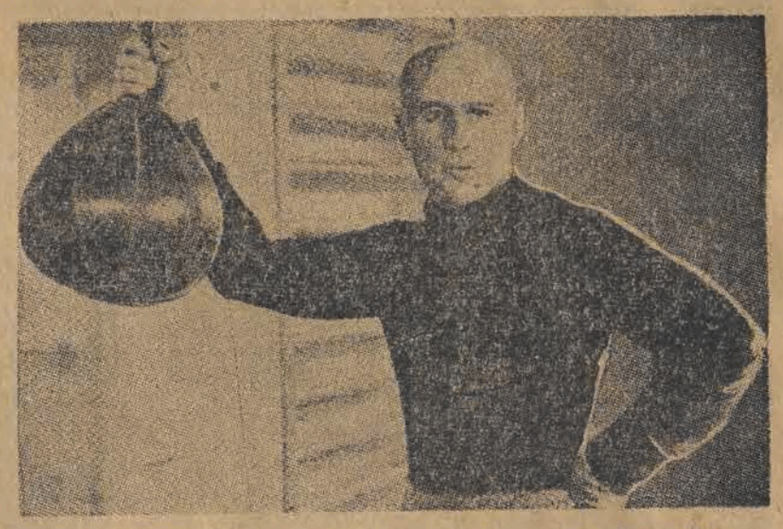

Mistrz ZSRR w wadze ciężkiej M. Korolew

W Związku Radzieckim nie dawno zakończone zostały mistrzostwa bokserskie w wadze ciężkiej. W finale, jak już donosiliśmy, spotkali się wielokrotny mistrz ZSRR Korolew z młodym pięściarzem Republiki Litewskiej Szocikasem. Mistrzostwo ZSRR zdobył Korolew. A oto, co mówi o tym niezwykle emocjonującym spotkaniu główny sędzia W. Michajłow.

— Obaj pięściarze znajdowali się w swej szczytowej formie i prowadzili walkę w sposób dżentelmeński, chociaż wydobyli w niej wszystkie swe siły. W walce tej Korolew znów zademonstrował swą wielką bojowość i serce do walki. W Szocikasie pięściarstwo radzieckie posiada bardzo wartościowego zawodnika o dużej przyszłości sportowej.

Wicemistrz ZSRR Szocikas

GŁOS
Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
Redagują: KOLEGIUM REDAKCYJNE.
Telefony:
Redaktor naczelny 218-14
Zastępca red. naczelnego 218-22
Sekretarz odpowiedzialny 219-05
Dział partyjny 254-25 wewn. 10
Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redaktorów gazetek ściennych 218-42
Dział mutacji 223-29
Dział miejski i sportowy 254-21 wewn. 8 i 11
Dział ekonomiczny 218-13
Dział fabryczny 216-19
Dział rolny 254-21 wewn. 9
Redakcja nocna 172-21
Kolportaż. Łódź, Piotrkowska 70, tel. 122-22
Administracja 260-42
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 55, tel. 111-50 i 114-75
Wydawca RSW „Prasa"
Adr. Red.: Łódź, Piotrkowska 86, III-cie piętro.
Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa" Łódź, ul. Żwirki 17, tel. 206-42.

D-010063

39 z wycieczki

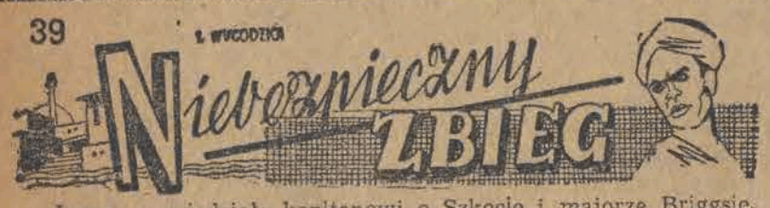

Jenny opowiedziała kapitanowi o Szkocie i majorze Briggsie.

— Uspokój się, Jenny — powiedział Bedford. — To po prostu nocne zamieszanie z powodu szczurów.

Poszedł do kajuty majora.

Briggs siedział nad arkuszem papieru i palił fajkę.

— Drogi Bedford, czy może mi pan wyjaśnić, co to znaczy?

Podsunął Bedfordowi papier, zapisany niezrozumiałymi znakami.

— Od razu poznałem — powiedział Bedford — Ten Mac Ferney, to nie botanik. On jest filologiem.

— Filolog? Tym gorzej dla niego! A co to właściwie znaczy?

— Filolog... — Bedford zawahał się .— To... to człowiek który bada różne języki... różne słowa, czy coś w tym rodzaju.

— Właśnie, właśnie, różne słowa!... On rozmawia z marynarzami, gawędzi z kucharzami!... Trzeciego dnia podróży spędził kilka godzin na dolnym pokładzie, rozmawiał z moim ordynansem i to jego własnym językiem!... Po irlandzku!

— Niebezpieczny człowiek! — powiedział Bedford.

Major machnął w powietrzu tajemniczym papierem.

— Ani jednego dnia! — powiedział — ani jednego dnia dłużej nie ścierpię obecności tego człowieka na okręcie. Dojeżdżamy do Capetown. Każę kapitanowi wysadzić Szkota na brzeg, a komendant portu zatrzyma go do wyjaśnienia sprawy. Sam porozmawiam z komendantem.

Major splunął gwałtownie na podłogę gorzką, tytoniową śliną.

Dwa dni później pasażerowie „Oliwii" ujrzeli czarne skały, wielki przypływ i pustynną zatokę Capetown. Major Briggs osobiście pojechał na brzeg, jedynie w towarzystwie pomocnika kapitana okrętu. Powrócił bardzo szybko silnie wzburzony. Wiadomości, podane mu przez komendanta portu były tak nieoczekiwane, że wszystkie inne myśli, nawet o znienawidzonym Szkocie, wyleciały mu z głowy. Zamknął się z oficerami w swojej kajucie.

—Bunt — oświadczył zebranym. — **W Indiach zbuntowały się wojska tubylcze. Zamiast do Bombaju kazano nam płynąć do Kalkuty.**

— Do Kalkuty?

— Tak, do dyspozycji dowódcy Armii Bengalskiej.

ROZDZIAŁ XV

KALKUTA.

Ciepła, wilgotna mgła na długo przesłoniła widoczną dotychczas ziemię. Gdy mgła rozwiała się, pasażerowie ujrzeli czerwony gliniasty profil wysokiego brzegu i bujną, tropikalną zieleń, którą był pokryty. Znajdowali się u przylądku Komoryńskiego.

Stara, belkowana, drewniana wieża na brzegu kryła się w zieleni — były to resztki dawnej faktorii, założonej w tym miejscu przez Portugalczyków, prawie przed trzema wiekami. „Oliwia" stała na redzie. Duży rządowy parostatek, wypuszczając dym z szerokiego, czarnego komina, ruszył od przybrzeżnego mola na spotkanie.

— Czy za wami płyną tu jeszcze okręty z wojskiem? — zapytano z parostatku.

— Nie — odpowiedziano z „Oliwii".

— Przygotujcie się, bierzemy was na hol — sygnalizowano z okrętu.

Parostatek sapał i stukał, zasnuwając „Oliwię" kłębami brudnego dymu, ale szedł szybko. Po trzech tygodniach, „Oliwia" wpłynęła do ujścia Huggli, była to jedna z odnóg ogromnej delty Gangesu. Huggli była tak szeroka że płynąc po prawej stronie nie widzieli lewego brzegu. Pasażerowie „Oliwii" stłoczyli się na pokładzie, oglądając nieznane miejsca. Jenny widziała jednostajny, płaski brzeg, piaszczyste mielizny, obmyte przypływem morza i gdzie niegdzie chaty — wyglądające jak snopy zleżałej słomy.

Czy to już Indie? — myślała — a gdzie są palmy?

Na drugim brzegu ukazały się palmy. Huggli stała się kręta, palmy wesołych lasków zbiegały się u wody, wśród zieleni zamigotały białe europejskie domy. „Oliwia" długo płynęła w górę Huggli, holowana przez parostatek. Potem ukazały się niskie, hinduskie bungalow, ogrody, jeszcze jeden zakręt i stały się widoczne nagie mury ośmiokątnego fortu, armaty i okręty wojenne, stojące w porcie.

— Oto Kalkuta — powiedział kapitan Bedford.

Pierwszego dnia Jenny nic nie zobaczyła w Kalkucie; poprzez ścisk, gwar i krzyk głównych ulic, przeniesiono ją w zamkniętej lektyce do europejskiej dzielnicy miasta. Kapitan Bedford odesłał Jenny do swojej dalekiej kalkuckiej kuzynki, missis Pamberton, a sam pojechał do sztabu

d. c. n.